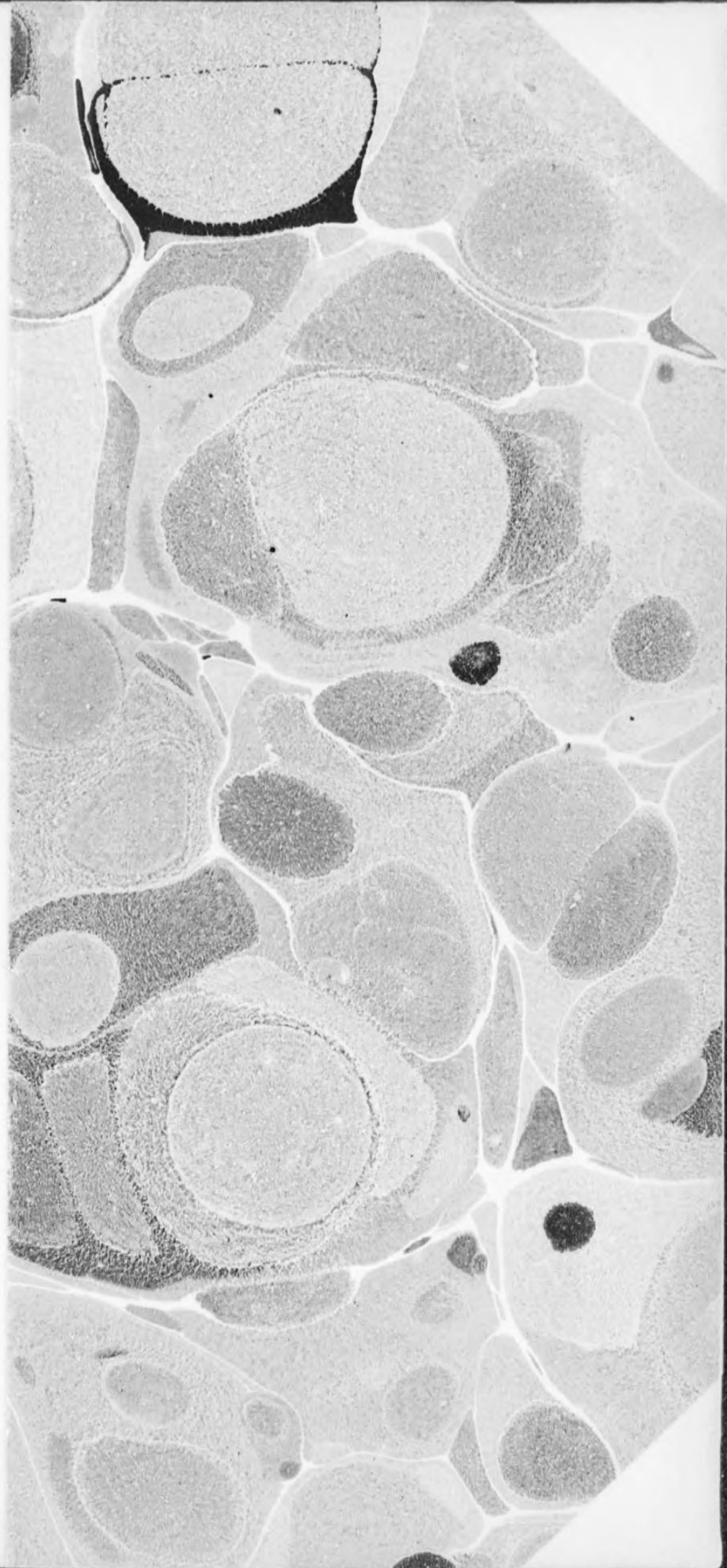

UBL: BKNOOG 421

Roekenoogel

421.

18421

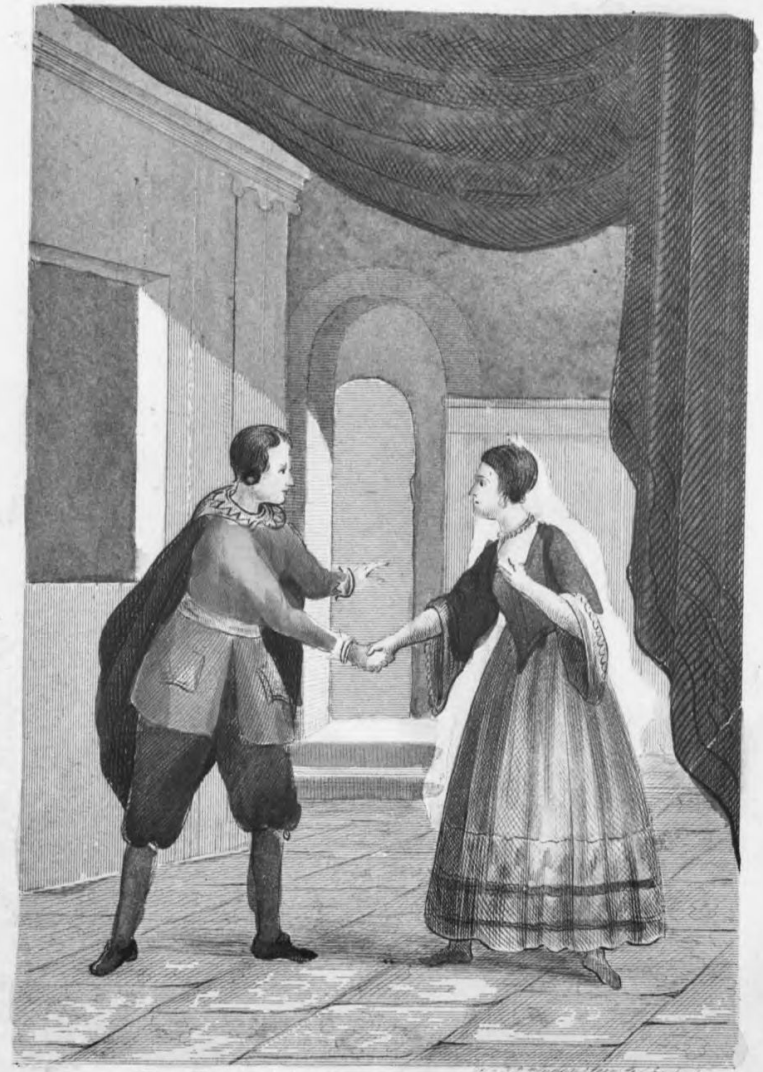
De Nieuwe
Moeder de Gans
 eene verzameling van
ZEDELYKE EN ONDERHOUDENDE VERTELSELS

voor de jeugd.

lieveling werpt zich aan de voeten zijns Vaders bl: 76

ZWOLLE
 W. C. D. Tjeenk Willink

De Prins en Karolina bl: 121.

HET

EILAND DER BEPROEVING.

Twee kinderen woonden in de stad *Bagdad*. De eene *Seged* genaamd, was de zoon van eenen rijken koopman, die, op het aanzienlijk vermogen van zijnen vader steunende, niets wilde leeren, en zijn grootste genoegen vond, om den geheelen dag in gezelschap van ondeugende knapen door te brengen.

Kogia, aldus heette de andere, was van arme, doch brave ouders, geboren, en hoewel hij nog zeer jong was, bewees hij zijnen ouderen reeds gewigtige diensten, door het verkoopen van glaswerk, waarvan hij de opbrengst steeds naauwkeurig aan zijnen vader bragt.

Seged verbond zich vervolgens meer en meer met gemeene straatjongens, van welke hij vele ondeugden leerde. Weldra ontzag hij zich niet meer, om van zijne ouders geld te stelen, waartoe hij gedurig door het slechte gezelschap aangezet werd; en daar het hem te *Bagdad* verveelde, besloot hij een plan ten uitvoer te brengen, dat hij reeds langgekoesterd

MILDERNED.
LETTERKUNDE
TE LEIDEN

had. Hij begreep namelijk dat hij veel gelukkiger zoude kunnen leven, als hij zich geheel aan de vaderlijke tucht onttrok, en toen hij eens eene goede gelegenheid had, maakte hij zich van eene groote som gelds zijns vaders meester, en verliet daarmede de ouderlijke woning.

Kogia gevoelde insgelijks grooten lust om te reizen maar met veel edeler bedoelingen. Daar zijne ouders door oppassendheid en vlijt eenigzins in betere omstandigheden gekomen waren, zoodat zij zijne tegenwoordigheid beter konden ontberen, deelde hij zijn ontwerp aan zijnen vader mede, en verkreeg, niet zonder moeite, de ouderlijke toestemming, om aan zijne neiging, ten einde zijn geluk in vreemde landen te beproeven, te voldoen. Vervolgens hield hij zich bezig, om eenen kleinen voorraad van glaswerk bij een te krijgen, en, in gezelschap van eenige kooplieden, begaf hij zich naar *Bassora*.

Zijne zachtheid en zijn openhartig voorkomen waren goede aanbevelingen bij de reisgenooten. Velen van hen trachtten hem met goeden raad voort te helpen, en eenigen schoten hem zelfs geld voor, om meer en betere koopwaren te kunnen inkoopen, en boden zelfs aan, hem met zich te nemen op een schip naar Indië, alwaar zij hoopten met groot voordeel hunne waren te verkoopen, en nieuwe stoffen in te koopen, om in hun vaderland terug te brengen.

Kogia nam dit voorstel met te meer vreugde aan, dewijl de aanzienlijke en voordeelige inkoop, dien hij gedaan had, hem de hoop deed voeden, aanmerkelijke winsten te doen.

Hij besteedde vervolgens den tijd, dien hij te *Bassora* doorbragt, met zich van al datgene te voorzien, wat hij op het schip, en in de Indië dacht noodig te hebben, en begaf zich toen op den bepaalden tijd aan boord. Onder het getal passagiers ontmoette hij *Seged*, dien hij in zijne geboortestad had leeren kennen.

Gedurende de drie eerste dagen na hun vertrek, was de reis zeer voorspoedig; maar in den daarop volgende nacht verhief zich een hevige storm, waardoor het schip geheel en al van de gewone koers kwam, en de scheepskapitein den volgende dag niet wist, waar de verschrikkelijke wind hem had heen gedreven.

Intusschen had het schip zeer veel geleden, en was op onderscheidene plaatsen zeer lek geworden. Al het scheepsvolk moest aanhoudend boven de magt pompen, om te beletten dat het schip naar de diepte zonk; maar alle pogingen om hetzelfde te behouden waren vruchteloos, er kwam van tijd tot tijd meer water in, en welhaast werd het geheel door de golven overstroomd.

Verbeeldt u, mijne lezers! den verschrikkelijken

oogenblik, waarin zich de arme schepelingen bevonden! sommige schreeuwden van angst, andere baden tot God, en eenige rukten zich uit wanhoop de haren uit het hoofd, onder welke laatste zich *Seged* ook bevond, die den oogenblik verwenschte, waarin hij zijne geliefde ouders en het vaderlijk huis had verlaten.

Kogia begreep echter dat moedeloosheid hier niets baatte, maar dat het beter was, alle mogelijke middelen tot zelfbehoud in het werk te stellen. Hij voorzag zich spoedig een goed touw, en bediende zich van eene breede plank, die hij op het schip vond, en bond zich daarop vast; hetwelk hij *Seged* mede aanraadde, die dan ook zijn voorbeeld volgde. Toen nu het schip geheel door de golven verzwolgen werd, dreven *Seged* en *Kogia* op de plank den grooten oceaan in, en werden door wind en stroom ginds en derwaarts gedreven.

De nacht was hun verschrikkelijk en scheen hun ontzettend lang toe. *Kogia* dacht gedurig aan zijne lieve ouders, die hij nu naar alle waarschijnlijkheid nooit zoude weder zien, en die nu in hunnen ouderdom zijne hulp en ondersteuning zouden moeten missen. Ook betreurde hij het verlies van zijne goederen, op welke hij al zijne hoop gevestigd had.

Toen de lang gewenschte dag eindelijk begon aan te breken, zagen zij tot hunne onuitsprekelijke vreugde

eén groot eiland in hunne nabijheid, naar hetwelk de wind hen met kracht heen dreef. Zij gevoelden bij dit gezigt de hoop in hunne harten herleven. Welhaast bevonden zij zich digt aan het strand, en na groot gevaar in de branding der zee doorgestaan te hebben, kwamen zij gelukkig aan land.

Kogia wierp zich dadelijk op den grond, en dankte knielende den hemelschen Vader, voor hunne onverwachte behoudenis, terwijl *Seged* dit zijn goede voorbeeld volgde.

Uitgeput van vermoeijenis gingen zij vervolgens meer dan twee uren landwaarts, zonder dat zij iets vonden, om hunnen geweldigen honger te stillen en den grooten dorst te lesschen. Niets dan naakte rotsen en zandige vlakten deden zich aan hunne oogen voor, zoodat zij met reden vreesden van gebrek te zullen moeten omkomen. Eindelijk zagen zij op eenen grooten afstand eenige boomen; zij spanden daarop al hunne nog overgeblevene krachten in, en ontdekten weldra, dat het kokosboomen waren, wier overvloedige vruchten hun te gelijker tijd honger en dorst bevredigden. Na dat zij zich behoorlijk van het noodige voorzien hadden, strekten zij zich in het lange gras uit, onder het lommer der boomen, en vielen weldra in eenen diepen slaap.

Na dat zij eenigen tijd hadden uitgerust werden zij gewekt door een geraas, dat veel overeenkomst

had met het gerommel des donders, en het eerste, wat hunne oogen trof, was een verschrikkelijke vlam, die met geweld uit de aarde opsteeg. Verstijfd van schrik, durfden *Seged* en *Kogia* zich naauwelijks bewegen, vooral toen zij uit de door de vlam geopende aarde eenen grijsaard zagen komen, wiens sneeuw-witte baard tot op de borst nederhing. Hij naderde de beide jongelieden, en stak, met eenen zachten glimlach op het gelaat, de hand naar *Kogia* uit, terwijl hij zeide: »zijt welkom, mijn jeugdige vriend.» — Vervolgens zich naar *Seged* wendende, zeide hij met een streng gelaat, en op eenen dreigenden toon: »beef! gij zijt hier op het *eiland der beproeving*, en »ongelukkig hij, die hier niet deugdzaam bevonden »wordt!» —

Vervolgens stelde hun de grijsaard elk eene doos ter hand, die met een gouden sleuteltje gesloten was, en zeide tot hen: »alles, wat gij zult wenschen, zal »u dadelijk toegestaan worden, als gij deze doos zult »openen, mits uwe begeerten regt en billijk zullen »zijn; maar zoo gij onbetamelijke wenschen vormt, »zullen de verschrikkelijkste straffen u wachten.» — Daarna wees hun de grijsaard eenen weg aan, dien zij moesten inslaan, om eene bewoonde landstreek te bereiken, en daarop verdween hij.

Toen de beide jonge lieden van hunne verwondering tot zich zélven gekomen waren, volgden zij den

Het Eiland der beproeving *Seged* en *Kogia* bl: 6.

weg, dien de grijsaard hun had aangewezen, en welhaast bevonden zij zich in eene welbevolkte stad. Zij gingen daarop in een goed logement, en de eerste wensch, die *Kogia* deed, was, dat hij de goederen weder mogt krijgen, die hij door de schipbreuk verloren had. Hij opende daarop zijne doos, uit welke eene dikke rook steeg, die de geheele kamer vervulde, en toen dezelve was opgetrokken, zag hij de kamer gevuld met zijne verlorene balen en goederen, juist zoo als hij die te voren bezeten had. Dit vervulde zijn hart met eene levendige blijdschap; hij begon daarop weder koophandel te drijven, en zonder het fortuin door zijne vragen meer lastig te vallen, zag hij zijn vermogen in weinigen tijd aanmerkelijk, door zijne onafgebroke werkzaamheid en nijverheid, vermeerderen.

Gedurig echter gevoelde *Kogia* eene sterke neiging om groote rijkdommen te bezitten; maar de vrees om onvoorzigtige wenschen te vormen, had hem steeds van dezen wensch weerhouden. Toen hij echter eindelijk door eigene werkzaamheid rijk genoeg was geworden, om zijne ouders eenen aangenamen en gemakkelijken ouden dag te kunnen bezorgen, wachtte hij met verlangen eene gunstige gelegenheid af, om weder naar zijn vaderland te vertrekken. Uit vrees echter van te eenigen tijde een verkeerd gebruik van zijne tooverdoos te maken, begaf hij zich

in eene afgelegene plaats, en wenschte daar den grijsaard, zijnen beschermer, weder te zien, en opende daarop de doos, die hij van denzelfen ontvangen had.

Oogenblikkelijk deed zich een geraas, gelijk aan dat, hetwelk hem, bij zijne komst op het eiland, uit den slaap gewekt had, hooren, dat gevolgd werd door den verblindenden glans, die toen van uit de doos opsteeg, en weldra zag hij den grijsaard voor zich staan.

Kogia boog zich diep voor hem neder, en na hem voor zijne weldaden bedankt te hebben, gaf hij hem de doos terug. De grijsaard toonde in deze voorzigtige bescheidenheid een groot welgevallen te hebben, en om hem daarvoor te beloonen, beloofde hij hem telkens te komen bezoeken, wanneer hij hem zoude willen raadplegen, hem nogmaals verzekerende, dat hij al zijne redelijke wenschen zoude vervullen. Daarop had hem de jongeling dat hij, met al wat hij bezat, mogt overgevoerd worden in de ouderlijke woning, welke begeerte ook dadelijk vervuld werd.

De vreugde van de goede oude lieden, over de terugkomst van hunnen zoon, was onuitsprekelijk, en kan onmogelijk naar waarde beschreven worden. Dezelve verzekerde hun geluk, en waarborgde hun eenen gelukkigen ouderdom.

Op eenen zekeren dag, dat *Kogia* te huis was,

kwam er een arme blinde aan de deur, die om eenen aalmoes vroeg. *Kogia* gaf hem eenige stukken geld, terwijl hij hem eenige troostwoorden toesprak. De arme blinde werd daarop zeer bewogen, en riep uit, terwijl hij zijn gezicht met zijne handen bedekte: o, *Kogia!* zijt gij het? »Ja, ik hoor het, gij »zijt gelukkiger dan ik; herken in mij de ongelukkige »*Seged*. Na dat ik de wonderdoos ontvangen had,» aldus vervolgde hij »heb ik eenigen tijd gelukkig »geleefd, zoolang ik mij tot redelijke wenschen »bepaalde, en mij met de behoorlijke middelmaat »wist te vergenoegen; maar mijne begeerten groei- »den aan met mijn geluk, en ik vormde dikwijls »wenschen, die niet verhoord werden. Zonder »daarin de waarschuwing te erkennen, dat mijne »wenschen onaangenaam waren, hield ik niet op »mijnen goeden beschermgeest te vermoeijen, en »lastig te vallen met onbetamelijke vragen.»

»Toen ik op zekeren tijd eens ging wandelen, zag »ik aan den vinger van eenen voornamen heer, dien »ik ontmoette, eenen kostelijken ring; ik kon mijne »begeerte niet onderdrukken, om denzelfen voor »mij te wenschen. Ik opende daarop de doos; maar er »kwam uit dezelve eene heldere vlam, die mijne beide »oogen zoo sterk aandeed, dat die daardoor geheel »en al van het licht beroofd werden. Sedert dien »tijd leef ik in eenen onafgebrokenen nacht, en

»gevoel mij diep ongelukkig. Eenige kooplieden, »die mij aldus in mijnen rampzaligen toestand aantroffen, waren edelmoedig genoeg, mij naar »*Bagdad* terug te brengen, waar ik thans van »liefdegiften leef, dewijl ik mij aan mijne ouders, »die ik nooit anders dan verdriet veroorzaakt heb, »niet durf vertoonen.»

Kogia gevoelde een diep medelijden met den armen *Seged*; hij bragt hem daarop in zijn huis, voorzag hem van al het noodige, en bad daarop den beschermgeest den ongelukkigen *Seged* het gezigt weder te geven. De beschermgeest maakte in het eerst zwarigheid, om aan dezen wensch te voldoen, maar uit liefde voor *Kogia*, en dewijl hij hem beloofd had, zijne redelijke wenschen te zullen voldoen, wilde hij dan ook zijne belofte gestand houden; en alzoo had *Kogia* het genoegen te zien dat de arme *Seged* het gezigt terug kreeg.

Door den tegenspoed wijzer geworden gevoelde *Seged* nu ook een hartelijk berouw over zijne mislagen, en nam zich ernstig voor om zich te beteren. Hij woonde daarna nog eenigen tijd bij *Kogia*, nam dezen tot voorbeeld voor zijn gedrag, en werd vervolgens een braaf mensch. Hij begaf zich daarop naar zijnen vader, die hem reeds lang voor dood gehouden had, dewijl deze te weten was gekomen, dat het schip, op hetwelk zijn zoon was geweest,

verongelukt was. De vreugde van de goedé ouders was onbeschrijfelijk, niet alleen omdat zij hunnen zoon wedergevonden hadden, maar meer nog, omdat deze zich van zijne misslagen gebeterd had, en een deugdzaam mensch was geworden. *Seged* mogt zich nog een goed aantal jaren in het bezit van zijne dierbare ouders verheugen, en de goede *Kogia* smaakte de groote vreugde en de edelstezelfvoldoening van het meest tot het geluk van dit huisgezin te hebben bijgedragen.

B L A N D I N E,

OF DE BRAAFHEID BELOOND.

Een arme visscher bewoonde eene nederige hut, aan de boorden van den *Tigris*. De opbrengst van de vischvangst voldeed ter naauwernood tot onderhoud van zijn talrijk gezin, en in de benoedigheden eener vrouw, die hij teederlijk beminde, doch die,

door hare zwakke gezondheid, veelal buiten staat was om te werken. Maar in haar ongeluk had de hemel haar eenen zoeten troost toegestaan. Al hare kinderen, door hare zorgen opgevoed, door hare lessen en nog meer door haar voorbeeld onderwezen, vertoonden goede harten, waren steeds werkzaam en gehoorzaam, en altijd vol toegenegenheid en voorkomenheid omtrent hunne zieke moeder. Ook stelden zij steeds alle pogingen in het werk, om hunnen vader in zijne bezigheden te helpen, zoo veel als hunne kinderlijke krachten zulks toelieten.

Hassem de oudste der kinderen had bijna twaalf jaar bereikt. Zijne voornaamste bezigheid was visch in de stad te gaan verkoopen, die zijn vader gevangen had, en de opbrengst daarvan aan de arme familie te brengen. Soms echter, wanneer zijn vader ver van de hut ter vischvangst was, moest zijn zoon hem het eten brengen, en des avonds de netten naar huis helpen dragen, welke diensten hij steeds met de grootste bereidwilligheid volbragt.

Op eenen dag dat de visscher zich ver van zijne hut verwijderd had, ging *Hassem* heen, om zijnen vader te helpen. Terwijl hij voorbij een klein boschje ging, hoorde hij een klagend geschreeuw van een klein hondje. En daar hij van zijne ouders geleerd had, ook met de dieren medelijden te hebben,

ging hij naar de plaats, van waar dit geschreeuw kwam, en zag een klein, wit hondje, hetwelk de ondeugende jongens aan eenen boom hadden vastgebonden, en dat zij uit een wreedaardig vermaak met steenen wierpen.

Hassem had veel medelijden met den armen hond, en verontwaardigd over de wreedaardigheid van die ondeugende jongens, bragt hij hun hunne slechte handelwijs onder de oogen, en trachtte hen over te halen hun liefdeloos spel te eindigen; maar in plaats van naar hem te hooren bespotteden zij hem, en mishandelden het arme dier nog meer.

De ongelukkige hond scheen begrepen te hebben, dat de goede *Hassem* met zijn leed begaan was; ten minste het scheen dat hij door erkentelijke en smeevende gebaren hem wilde bedanken voor de goedheid te zijnen opzichte betoond, terwijl hij hem scheen te bidden hem niet te verlaten.

Hassem, die slechts zijn medelijdend hart volgde, haalde vervolgens een mes uit den zak, sneed den band, aan welken de hond vastgebonden was, door, hoewel hij groot gevaar liep zelf met steenen geworpen te worden, die in menigte aan den voet van den boom nedervielen.

De hond begon daarop vol vreugde tegen *Hassem* op te springen, en betoonde zijne levendige dankbaarheid aan zijnen bevrijder, door hem de

handen te likken en te kwispelstaarten. Maar de jongens, onvergenoegd dat *Hassem* hen van hun geliefkoosd vermaak beroofd had, liepen met een dreigend geschreeuw naar hem toe, en hadden hem bijna bereikt, om hem zonder twijfel zijn edelmoedig medelijden duur betaald te zetten, toen in plaats van den kleinen, witten hond, die niet in staat was zich te verdedigen, zich aan de zijde van *Hassem* een zeer groote doghond bevond, wiens van woede schitterende oogen, en ontzettend geblaf de jongens met angst en schrik vervulden. Zij wilden toen met overhaasting vlugten, maar zij konden het woedende dier niet ontkomen: bijna alle werden verschrikkelijk gebeten.

Nadat de hond zijnen bevrijder uit het bedreigde gevaar gered had, nam hij zijne eerste gedaante weder aan, en leidde zich aan *Hassems* voeten neder. De jongeling was buitengemeen verwonderd, over hetgene hij met den hond had zien gebeuren; maar het geweten, hetwelk hem zeide dat hij eene goede daad gedaan had, stelde hem gerust, en had hem alles, zonder de minste schrik, doen aanzien.

Hassem vervolgde toen zijnen weg, terwijl hij door den kleinen hond gevolgd werd. Hij verhaastte zijne schreden, dewijl hij vreesde, dat hij niet op het gewone uur bij zijnen vader zoude komen, en men ongerust over hem mogt worden. Reeds lang

had zijn vader hem te vergeefs gewacht, en daarom had hij besloten zelf naar de hut te gaan, waar hij vervolgens *Hassem* aantrof.

Zoodra de goede jongeling de helft van het voorval verhaald had, behoefde hij reeds geene verschooning te vragen, over het oponthoud en de ongerustheid, die hij, door zijn lang verwijlen, zijnen ouderen veroorzaakt had. Zij wenschen zich zelve geluk met het bezit van zulk eenen zoon; omhelsden hem regt hartelijk, en drukten hem, tot belooning voor zijne edelmoedige daad, eene teedere kus op zijnen mond. Maar toen de ouders van de verwonderlijke gedaanteverwisseling des honds hoorden, zagen zij elkander met verbazing aan, en schenen op het gelaat van hunnen zoon te willen lezen, of hij zijn verstand ook verloren had; want zij wisten wel, dat hij zijne goede ouders niet door leugens zoude misleiden.

Intusschen verliet de dankbare hond zijnen bevrijder niet, en toen het avond geworden was, ging hij zich voor het bed van den goeden *Hassem* nederleggen, en was eene getrouwe wacht voor zijnen meester.

De visscher stond den volgenden morgen, volgens zijne gewoonte, zeer vroeg op, en was zeer verwonderd, toen hij zag dat de kamer, in welken *Hassem* sliep, zoo verlicht was, als of er de zon met vollen

glans in schein, hoewel het overige van zijne hut nog bijna geheel duister was. Getroffen over dit wonder, wekte hij spoedig zijne vrouw, en beide zagen door de reten der planken, die het slaapvertrek huns zoons van het overige gedeelte der woning afscheidden, eene vrouw van eene verrukkelijke schoonheid, bij het bed van *Hassem* zitten. De edelgesteenten, waarvan haar kleed bezet was, vervulden de kamer met eene verblindende helderheid, terwijl de bevalligheid en waardigheid haar edel gelaat versierde. Vervolgens maakte zij *Hassem* zachtkens wakker, en raakte daarna met een gouden staf het eenvoudige afschutsel aan, waardoor de nederige visscherswoning, met het armoedige huisraad verdween, en plaats maakte voor eene voortreffelijke zaal, van eene edele bouworde, die met het witste marmer en het zuiverste goud versierd was. In het midden van dezelve verhief zich een troon van ivoor, die met diamanten en paarlen van eene buitengemeene grootte verrijkt was. Tot dezen troon ging men met eenige treden op, die bedekt waren met het fraaiste purper hetwelk met gouden franjen omzoomd was.

Aan den voet van dezen troon brandden in gouden wieroekvaten de uitgezochtste reukwerken. De jonge dame plaatste zich op den troon, en het woord tot *Hassem* wendende, zeide zij: »Vrees niet beminnelijk

»kind! en ook gij, goede ouders! zijt onbekommerd, »en luistert naar mij. Ik ben de schikgodin *Blandise*; mijne magt is gedurende tien jaren geheel »onbepaald; maar is die tijd verstreken dan betaal ik »tien andere jaren van magt, door eenen dag van »beproeving, dien ik moet doorbrengen, onder de »gedaante van eenig dier. Gedurende dien dag hebben de menschen zoo veel magt op mij, als ik »op hen heb, gedurende het overige van den tijd. »Gisteren onderging ik dien dag van beproeving, en »zonder uw edelmoedig medelijden, goede *Hassem!* »zoude mij dezelve zeer slecht bekomen zijn.»

»Ik kan u de dienst niet genoegzaam vergelden, »die gij mij bewezen hebt; vraag dus, gebied zelfs, »al uwe begeerten zullen dadelijk voldaan worden. »Maar beschuldig mij niet van ondankbaarheid, zoo »ik u mijne gunsten niet langer, dan tien jaar kan »toestaan. De dag, op welken ik de gedaante van »een redeloos dier weder aanneem, ontnemt mij »alles, tot zelfs de herinnering van hetgene er tot »dien tijd is voorgevallen. Spreek slechts, wilt gij »in prachtige paleizen wonen? — Begeert gij groote »schatten? — Gij hebt slechts te spreken, om dezelve »te verkrijgen.» —

»Wat zouden wij met groote rijkdommen doen?» zeide de visscher, »daar ons zelfs het gebruik van »dezelve onbekend is; ook heb ik nooit gezien, dat

»zij, die dezelve bezaten, gelukkiger waren dan wij.
»Alles, wat wij kunnen wenschen is eene duurzame
»gezondheid, en een middelmatig bestaan. Eene
»hut, een tuin, een stuk lands zullen ons gelukkiger
»maken, dan al de schatten der aarde zouden kun-
»nen doen.»

Terwijl de visscher nog sprak waren zijne wen-
schen reeds vervuld. Zijne vrouw gevoelde hare
krachten verlevendigen, en over het geheel hare
gezondheid vernieuwen. De troon en de marmeren
zaal waren verdwenen; maar in plaats van de hut
verhief zich eene eenvoudige, doch zindelijke, regt
gemakkelijke en aangename woning, en achter de-
zelve bevond zich een tuin, die door eene vlietende
beek besproeid, en met de heerlijkste vruchtboomen
beplant was, welker takken zich onder het gewigt
der kostelijkste vruchten bogen.

Blandine deelde gedurende eenige oogenblikken
in de vreugde van deze brave lieden. Vervolgens
zeide zij, terwijl zij eenen gouden ring, met een
edelgesteente bezet, den jeugdigen *Hassem* aan de
vingers stak: »Telkens, wanneer gij iets van mij zult
»begeeren, moet gij slechts den ring omdraaijen,
»zoodat de steen naar beneden komt, en ik zal
»oogenblikkelijk bij u komen.»

Terwijl zij dit zeide verdween zij in eene door-
schijnende wolk.

Er verliepen verscheidene jaren, zonder dat het
geluk van het gezin der visschers eenigzins gestoord
werd. Van tijd tot tijd ontving *Hassem*, door de
edelmoedigheid van *Blandine*, de middelen, om
ongelukkigen te ondersteunen, en om aan zijnen
smaak voor de wetenschappen te voldoen; waartoe
hij zich dan naar de naburige stad begaf, om lessen
van de beste onderwijzers te ontvangen.

Hassem maakte in de wetenschappen uitnemende
vorderingen, zoo zelfs dat toen hij achttien jaren oud
was, hij voor den verstandigsten jongeling van zijnen
tijd doorging.

Toen hij zijne studie volbragt had, gevoelde hij
eene levende begeerte om te reizen, maar daar zijn
vader zich moeilijk van hem scheiden kon, raadde
hij hem het reizen gedurig af. »Waarom,» zeide
deze dan tot hem, »zoudt gij het geluk bij anderen
»zoeken, daar gij hetzelfde zoo gemakkelijk bij ons
»smaken kunt? — Het is waar, gij zult misschien
»elders voorwerpen aantreffen, die uwe aandacht
»over waardig zullen zijn, maar waar zult gij men-
»schen vinden die u zoo lief hebben als uw vader
»en uwe moeder?»

Intusschen kon het denkbeeld van het verdriet,
dat hij zijnen ouderen door zijn vertrek zoude
veroorzaken, bij hem de begeerte niet overwinnen,
die hij gevoelde, om zelf de wonderen te gaan zien,

die men destijds verhaalde van den koning van *Groot-Tartarije*. Het paleis, dat genoemde vorst te *Samarkande* bewoonde, was zoo prachtig dat men twijfelde of hetzelfde wel door menschelijke handen was daargesteld; velen dachten dat het een werk der toovergodinnen was.

Na dat *Hassem* van zijne ouders afscheid genomen had, die over zijn vertrek zeer bedroefd waren, maakte hij dikwijls gebruik van zijnen ring, om zijnen beschermengel te doen komen. Haar minder dan naar gewoonte voldaan gelaat, toonde echter genoegzaam aan, dat zij de voornemens van *Hassem* doorgrondde. Intusschen vergenoegde zij zich met hem te waarschuwen, van geen misbruik van zijne magt te maken, en verzekerde hem nogmaals, dat zij dan steeds gereed zoude zijn, zijne bevelen ten uitvoer te brengen.

In zijn ongeduld verzocht *Hassem* haar hem over te brengen naar *Samarkande*, en hem daarbij alles te willen toestaan, wat hem noodzakelijk zoude zijn, om daar op de schitterendste wijze aan het hof te verschijnen.

Op deze woorden sloeg *Blandine* met hare tooverroede op den grond, en deed er zes rijk gekleede slaven uitkomen, die op heerlijke paarden gezeten waren. Vervolgens verschenen er twee dwergen, die het schoonste en het prachtigst uitgerust paard

bij den toom hielden, dat men ooit gezien had. Nadat zij *Hassem* den stijgbeugel hadden aangeboden, en hem hadden doen opzitten, beklom elk hunner een muilezel, die met kostbare met goud doorweven kleeden bedekt waren, en reden voor hem uit.

Welhaast trok *Hassem* met de beide dwergen, en de slaven de hoofdstad *Samarkande* binnen. Toen men deze schitterende stoet aldaar zag aankomen, verwekte die de grootste verwondering, want zelfs het paard van den koning trok niet zoo zeer de aandacht als dat, hetwelk *Hassem* bereed.

Nadat zij een groot gedeelte van de stad waren doorgetrokken, hielden de beide dwergen voor de deur van een prachtig huis stil, alwaar *Hassem* door twaalf andere slaven ontvangen werd, die nadat zij hem naar het bad geleid hadden, hem in eene groote zaal geleidden, alwaar een heerlijk feestmaal was gereed gemaakt.

Terwijl hij daar was, werd hij vereerd door een bezoek van *Blandine*, die hem eene beurs met goud aanbood, terwijl zij hem zeide dat dezelve nooit ledig zoude worden, hoeveel hij er ook uit gebruiken mogt, tot aan het einde van het tiende jaar van hare magt. Intusschen beval *Blandine* hem op nieuw een matig gebruik van hare gaven te maken, en vooral te zorgen zich niet te laten verblinden, door den glans der grootheid.

Hassem haastte zich vervolgens zijne groeten te zenden aan den koning, en van zijnent wege den vorst de toestemming te vragen Hoogstdeszelven zijne hulde toe te brengen.

De vorst, welke reeds onderrigt was met de aankomst van den jongen vreemdeling, die de bewondering van de hoofdstad had opgewekt, gaf gereedelijk de toestemming tot zijne komst aan het hof, en deed alles in gereedheid brengen, om hem regt prachtig te ontvangen; ook stond hij hem dadelijk de gunst toe, welke hij van hem vroeg.

Hassem verscheen daarop voor den koning, en hoezeer hij den vorst dadelijk beviel door zijn edel gelaat en zijne beschaafde manieren, behaagde hij nog veel meer door de bevalligheid van zijnen geest en zijne uitgebreide, algemeene kundigheden. De Koning haalde hem dan ook dadelijk over, om aan het hof te blijven, en vierde zijne komst met prachtige feesten, overlaadde hem met geschenken, en verleende hem toegang tot zijne geheimste beraadslagingen.

Intusschen beproefden de andere groote heeren van het hof, die grootendeels verstoken werden van de goede gunst van den vorst, en daardoor ten hoogste op *Hassem* verbolgen waren, om hem in de oogen des konings zwart te maken, maar te vergeefs. De valsheid hunner beschuldigingen dienden slechts om hen met schande te bedekken, en de magt van

Zij zeide toen tot hem, »ik ben de schikgodin *Candide*, ik was in het bosch, terwijl gij daar jaagdet, en ik heb willen beproeven, of gij zoo braaf zijt, als iedereen van u zegt. Daarom heb ik de gedaante van een konijn aangenomen, en heb mij in uwe armen geworpen; want ik weet dat zij, die medelijden met de dieren hebben, ook goed zijn voor de menschen. Zoo gij mij dus uwe hulp geweigerd had, zoude ik u niet voor braaf gehouden hebben. Ik kom u bedanken voor de weldaad, die gij mij bewezen hebt, en u tevens mijne vriendschap aanbieden, met de verzekering, dat ik steeds uwe getrouwe vriendin wil zijn. Alles, wat gij van mij vragen zult, beloof ik u volgaarne te willen toestaan.»

»Mevrouw!» zeide de goede Koning, dewijl gij eene schikgodin zijt, zult gij alras weten, wat mijne wensch is. Ik heb slechts eenen zoon, *Chéri* genaamd, dien ik buitengemeen bemin, en daarom heeft men hem den bijnaam van den *geliefden prins* gegeven: zoo gij dus eenige goedheid voor mij hebt, neem dan mijnen zoon onder uwe bescherming.»

»Van ganscher harte,» antwoordde de schikgodin, »ik kan van uw zoon de schoonste, of de rijkste, of de magtigste vorst der wereld maken, kies dan, wat gij voor hem begeert.»

»Ik begeer voor mijnen zoon van dat alles niets, hernam de Koning, maar ik zoude mij ten hoogste

aan u verplicht rekenen, als gij van hem den besten vorst wildet maken. Waartoe zoude het hem dienen schoon of rijk te zijn, of alle rijken der wereld te bezitten, zoo hij ondeugend was? Het is u genoegzaam bekend, dat hij dan toch ongelukkig zoude zijn, en dat de deugd alleen hem waarlijk vergenoegd kan maken.”

»Gij hebt wel gelijk!» zeide daarop *Candide*: »maar het is niet in mijne magt, den prins tot een deugdzaam mensch te maken, als hij zelf daartoe niet wil medewerken; hij moet ook zelf een deugdzaam mensch willen zijn. Alles, wat ik u dien aangaande kan beloven is hem goeden raad te geven, hem te berispen voor zijne misslagen, en hem te straffen, zoo hij zich niet wil verbeteren.”

De goede koning was met deze beloften zeer tevreden; maar hij mogt zijnen zoon niet gelukkig zien: hij stierf korten tijd daarna. De prins beweende zijnen vader met heete tranen, want hij beminde hem van ganscher harte, en zoude zijn geheele rijk, zijn goud en zilver, ja al zijne bezittingen gegeven hebben, om zijnen vader te behouden, zoo hij met deze dingen in staat geweest ware, het noodlot te veranderen.

Twee dagen na den dood van den goeden Koning, verscheen *Candide* aan den jongen vorst, die nu in zijns vaders plaats tot Koning was uitgeroepen, en

zeide tot hem: »ik heb uwen vader beloofd uwe vriendin te zijn, en om te toonen dat ik daarin woord wil houden, kom ik mij aan u voorstellen.”

Intusschen gaf zij den jongen vorst eenen gordel, terwijl zij zeide: »bewaar denzelven wel, en draag dien steeds, hij is kostelijker dan de rijkste diamanten; telkens wanneer gij eene slechte daad zult doen, zal hij u knellen; maar zoo gij ondanks deze waarschuwing voortgaat slecht te wezen, zult gij mijne vriendschap verliezen, en ik zal uwe vijandin worden.” Nadat *Candide* deze woorden gezegd had, verdween zij, en liet den jongen vorst in de grootste verwondering alleen.

Chéri verheugde zich over dit eene en andere buitengemeen, daar hij toen nog eene opregte begeerte had altijd braaf en deugdzaam te handelen. Hij paste dan ook eenigen tijd zoo wel op, dat de gordel hem voltrekt niet hinderde, en dat maakte hem zoo vergenoegd en tevreden, dat men hem niet alleen den *geliefden* maar ook den *gelukkigen* vorst noemde.

Eenigen tijd daarna was *Chéri* op de jagt, en hoe wel hij alles in het werk stelde om wat te vangen, kon hij niets magtig worden, hetwelk hem in een kwaad humeur bragt. Het scheen hem toe dat de gordel hem toen een weinig drukte, maar daar hem dezelve niet knelde, gaf hij er weinig acht op. Bij zijne tehuiskomst, kwam zijn kleine hond *Bibi* hem

springende en streelende tegen loopen. Met een norsch gelaat zeide *Chéri* daarop tot hem: ga heen! het hoofd staat er mij nu niet naar, om uwe liefkozingsen te ontvangen. De arme hond, die dit niet verstond, trok hem daarop bij zijn kleed, opdat hij hem maar eens zoude aanzien. Dat maakte *Chéri* onverduldig, en gaf hem daarop een harde schop met den voet.

Op dien oogenblik knelde hem de gordel zoodanig, dat het hem wezenlijk hinderde. Hij was daar zeer verwonderd over, ging beschaamd in eenen hoek van de kamer zitten, en zeide in zich zelve: »ik geloof dat de schikgodin den spot met mij drijft; welk groot kwaad steekt er in, van een dier, dat mij ongeduldig maakt, eenen schop te geven? — Waartoe dient het mij, beheerscher van een groot rijk te zijn, dewijl ik niet eens de vrijheid bezit, mijnen hond te straffen?»

»Ik bespot u niet,» zeide daarop eene stem, die op de gedachte van *Chéri* antwoordde, gij hebt drie misslagen begaan, in plaats van eenen. Gij zijt in een kwaad humeur gekomen, dewijl gij op de jagt niets hebt kunnen vangen, denkende, dat de dieren geschapen zijn, om u te gelieven en te gehoorzamen. In de tweede plaats hebt gij u toornig gemaakt, hetwelk zeer kwaad is, en vervolgens zijt gij wreedaardig geweest, omtrent een arm dier,

dat niet verdiende mishandeld te worden. — Ik weet wel dat gij veel meer dan een hond zijt; maar zoo u dat daartoe regt gaf, en het geoorloofd ware, dat de grooten de minderen mogten mishandelen, dan kon ik u op dezen oogenblik wel slaan, ja u zelfs dooden, dewijl eene godin meer is dan een mensch. Het voordeel van beheerscher eens grooten rijks te zijn bestaat niet daarin, dat men al het kwaad mag doen, wat men wil, maar dat men zoo veel goeds doet, als men kan.

Chéri bekende schuld, en beloofde zich te zullen beteren; maar hij hield geen woord. Hij was door eene dwaze minne opgevoed, die hem in zijne jeugd bedorven had. Als hij toen iets wilde hebben, dat hem geweigerd werd, begon hij maar te schreijen, kwaadaardig te worden, of te stampvoeten, dan gaf men hem alles, wat hij vroeg, en dat had hem stijfhoedig en eigenzinnig gemaakt. Zijne min zeide hem ook gedurig dat hij eens koning zoude worden, en dat de koningen zeer gelukkige menschen zijn, dewijl alle andere menschen hun gehoorzamen, en eerbiedigen moeten, en dat niemand hun beletten kan te doen, wat zij willen.

Toen *Chéri* groot was geworden, en meer verstand had gekregen, had hij wel geleerd, dat niets leelijker staat dan trotsch, hoovaardig en stijfhoedig te zijn; en daarom had hij dikwijls pogingen aan-

gewend, om zich te verbeteren; maar zijne misslagen waren hem tot gewoonte geworden, en eene ingewortelde gewoonte is zeer moeilijk af te leeren. Niet dat *Chéri* van nature een kwaad hart had, o neen! hij schreide somtijds van berouw, als hij eenen misslag begaan had, en zeide dan: »ik ben wel ongelukkig dagelijks zoo tegen mijnen toorn en mijnen hoogmoed te moeten strijden: als men mij in mijne jeugd over mijne misslagen meer bestraft had, zoude ik thans zoo veel moeite niet hebben, om dezelve te overwinnen.

De gordel knelde *Chéri* nog heel dikwijls, somtijds echter hield dit in eens op, en dan weder ging het gedurig voort; en het zonderlingste daarvan was, dat hij hem slechts een weinig drukte, voor eene ligte fout, maar wanneer hij wezenlijk slechte daden bedreef drukte dezelve hem zoodanig, dat hem soms de ademhaling moeilijk werd.

Eindelijk maakte hem de gordel geheel onverduldig, en daar hij liever boos wilde zijn, zonder daarvoor telkens gewaarschuwd of bestraft te worden, wierp hij den gordel weg. Hij achtte zich eerst regt gelukkig, toen hij van denzelven geheel ontslagen was, en gaf zich nu aan alle zotheden, die hem maar in gedachten kwamen, over; zoodat hij meer en meer ondeugend werd, en hem eindelijk niemand meer konde dulden.

Op eenen dag zag *Chéri* op zijne wandeling een meisje, *Zelia* genaamd, dat niet alleen zeer schoon, maar ook buitengemeen verstandig was. *Chéri* dacht dat *Zelia* zich zeer gelukkig zoude achten, als zij eene groote koningin konde worden; maar toen hij haar voorsloeg zijne vrouw te worden, zeide zij ronduit: »o koning! ik ben slechts eene herderin, ik heb geen vermogen, en ondanks dat alles, zal ik u nooit trouwen.» —

»Mishaag ik u dan?» — vroeg haar *Chéri* op eenen bewogen toon. — »Neen, mijn vorst!» antwoordde hem *Zelia*, »ik vind u, zoo als gij zijt, dat is te zeggen, zeer schoon; maar waartoe zullen mij uwe groote rijkdommen, de schoone kleederen, de prachtige koetsen dienen, die gij mij zult geven, zoo de slechte daden, die ik u dagelijks zoude zien bedrijven, mij drongen, om u te misprijzen en te haten.»

Chéri werd daarop zeer treurig, en daar hij wel begreep dat hij hare genegenheid niet kon winnen, zonder zijne fouten af te leggen, en zijn hart te verbeteren, besloot hij een braaf mensch te worden. Hij kon de verachting, hem door dit meisje aangedaan, niet verzetten; en daar hij haar echter te zeer beminde, konde hij er niet toe besluiten haar te mishandelen.

Onder de gunstelingen van den koning behoorde vooral zijn zoogbroeder, aan welken hij al zijn

vertrouwen geschonken had. Deze hoveling, wiens hart zoo laag was als zijne geboorte, vleide onophoudelijk de driften zijns meesters, en gaf hem gedurig zeer kwade raadgevingen. Daar hij *Chéri* zeer treurig zag, vroeg hij hem naar de oorzaak van zijn verdriet, waarop deze hem antwoordde, dat hij de verachting van *Zelia* niet kon verdragen, en dat hij daarom besloten had, zich van zijne misslagen te beteren, dewijl hij deugdzaam moest zijn om haar te behagen; waarop deze lage vleijer den vorst antwoordde: »gij zijt wel goed, om u te willen storen aan een meisje; als ik in uwe plaats ware, zoude ik haar spoedig noodzaken, om mij te gehoorzamen. Bedenk, o vorst! dat gij koning zijt, en dat het schandelijk zoude zijn, u aan den wil van eene herderin te onderwerpen, die zich al gelukkig moest achten, onder uwe slavinnen opgenomen te worden. Laat haar in de gevangenis zetten, en geef haar niet dan water en brood; en zoo zij dan volhardt u niet te willen trouwen, laat haar dan in pijn en smart sterven, opdat zij anderen ten voorbeelde verstrekke, die zich zouden durven verstouten, uwen wil te wederstaan. Gij zult onteerd worden, als het bekend wordt, dat een eenvoudig meisje u durft ongehoorzaam zijn, en al uwe onderdanen zullen vergeten, dat zij in de wereld zijn, om u te gehoorzamen en te dienen.»

»Maar,» zeide *Chéri*, »zoude ik dan niet onteerd worden, als ik eene onschuldige doe sterven? want eigenlijk gezegd is *Zelia* aan geene enkele misdaad schuldig.»

»Men is niet onschuldig,» hernam de vertrouwing, als men weigert uwen wil te volvoeren, ook is het beter dat men u van eene onregtvaardigheid beschuldige, dan het volk te toonen, dat het somtijds geoorloofd is, u eerbied te weigeren, en u tegen te spreken.»

De hoveling tastte *Chéri* in zijne zwakke zijde aan, en de vrees van zijn gezag te zien verminderen, maakte zoo veel indruk op hem, dat hij zijne goede voornemens, om zich te beteren, liet varen. Hij besloot derhalve dien zelfden avond zich naar *Zelia* te begeven, en zoo zij dan nog bleef weigeren zijnen wil te doen, haar te mishandelen.

De gunsteling, die nog altijd vreesde, dat zijne plannen zouden mislukken, verzamelde drie andere heeren, die even slecht waren als hij, welke hem moesten helpen, om den koning te verleiden. Zij aten vervolgens te zamen, en deden hun best hem dronken te maken, om des te beter hunne misdadige oogmerken te kunnen uitvoeren.

Gedurende den maaltijd zochten zij den toorn tegen *Zelia* gedurig aan te zetten, en maakten den vorst zoo beschaamd, over de zwakheid, die hij

omtrent haar betoonde, dat hij als een woedende opstond, zwerende dat hij haar zoude doen gehoorzamen, of dat hij haar den volgenden dag als slavin zoude laten verkoopen.

Toen *Chéri* in de kamer van *Zelia* trad, was hij zeer verwonderd haar niet te vinden; want hij had den sleutel in zijnen zak. Hij ontstak in eene verschrikkelijke woede, en zwoer zich te zullen wreken, op hen, die hij maar kon gissen, dat *Zelia* in hare vlugt waren behulpzaam geweest.

Zijne vertrouwelingen, hem aldus hoorende spreken, besloten van deze gelegenheid gebruik te maken, om zich te ontdoen van eenen der hofgrooten, die voorheen de gouverneur van *Chéri* was geweest, en welke hun reeds lang in den weg gestaan had.

Deze man had somtijds de vrijheid gebruikt den koning op zijne gebreken opmerkzaam te maken, want hij beminde den vorst als of hij zijn zoon was. In het eerst bedankte hem *Chéri*, vervolgens verveelde het hem, op zijne fouten opmerkzaam gemaakt te worden, en eindelijk dacht hij, dat het de geest van berisping was, waardoor zijn Gouverneur steeds iets zocht, om zijnen heer en meester onder het oog te brengen, terwijl elk ander hem met loftuitingen overlaadde.

De vorst, om van hem ontslagen te zijn, gebod hem daarom zich van het hof te verwijderen, maar

hoewel hij hem niet meer in zijnen dagelijkschen omgang dulden kon, toonde hij toch dat hij zijnen vorigen leermeester nog beminde en hoogachtte, daar hij hem gedurig over zijne regtschapenheid en waarheidsliefde den grootsten lof toezwaaide.

De hovelingen dan vreezende, dat het den koning eens in de gedachten mogt komen, zijnen vorigen gouverneur terug te roepen, geloofden nu het beste middel gevonden te hebben, om hem voor altijd van het hof te verwijderen. Zij gaven dan aan den koning te kennen dat *Suliman* (dit was de naam van dien waardigen man) zich beroemd had de vrijheid aan *Zelia* wedergegeven te hebben; drie doorgeschenken omgekochte booswichten beweerden, dat zij dit door *Suliman* hadden hooren zeggen.

De vorst, door gramschap vervoerd, gebod daarop terstond, dat men zijnen gouverneur, als een misdadiger geketend, zoude voor zich brengen.

Na dat dit bevel was uitgevaardigd begaf zich *Chéri* naar zijne kamer; maar naauwelijks was hij daar, of hij gevoelde eene vrij sterke aardbeving, terwijl zich tevens een zware donderslag hooren deed, en ten zelfden tijde verscheen *Candide* voor zijne oogen.

»Ik heb vroeger aan uwen vader beloofd,» aldus sprak zij tot hem, op eenen strengen toon, »u met mijnen raad te dienen, en u te straffen, zoogij mogt

weigeren dezelve te volgen, gij hebt sedert lang mijne raadgevingen in den wind geslagen, en dezelve veracht; en hebt slechts de menschelijke gedaante behouden, overigens hebben uwe misdaden u aan een afzigtelijk monster gelijk gemaakt, dat ten afschrik van hemel en aarde geworden is. Het wordt tijd, dat ik aan de belofte, om u te straffen, voldoe.”

»Ik veroordeel u om aan het gedierte des velds gelijk te worden, wier neigingen gij hebt aangenomen. Gij hebt u aan den leeuw gelijk gemaakt door den toorn, welken gij bij onschuldigen aan den dag legt; aan den wolf door uwe gulzigheid, aan de slang, door het verslinden desgenen, die uw tweede vader geweest is, aan den stier, door uwe onbeschoftheid. Draag dan nu, in uwe nieuwe gedaante, het karakter van al deze dieren.”

Naauwelijks had de godin deze woorden geëindigd, of *Chéri* zag zich met schrik zoodanig, als zij hem gewenscht had. Hij had het hoofd van eenen leeuw, de hoornen van een' stier, pooten als die van eenen wolf, en de staart gelijk die eener slang. Ten zelfden tijde bevond hij zich in een groot bosch, aan de boorden eener beek, in welke hij zijne afgijsselijke gedaante zien kon. Ten zelfden tijde hoorde hij eene stem, die tot hem zeide: beschouw met opmerkzaamheid den staat, in welken gij u door uwe

misdaden gebragt hebt. Uwe ziel is nog duizende malen afzigtelijker, dan thans uw ligchaam is.”

Chéri herkende in deze stem die van *Candide*, en in zijne woede keerde hij zich om, om zich op haar te werpen, en haar te verscheuren, zoo het hem mogelijk geweest ware; maar hij zag niemand, en dezelfde stem zeide tot hem, »ik spot met uwe zwakheid en woede, ik wil u uwen hoogmoed beschaamd maken, door u over te leveren in de magt uwer eigene onderdanen.”

Chéri dacht, door zich van de beek te verwijderen, zich minder ongelukkig te gevoelen, dewijl hij dan zijne afzigtelijkheid en mismaaktheid minder voor oogen zoude hebben. Hij drong te dien einde dieper het bosch in; maar op het onverwachts viel hij in een gat, hetwelk men gemaakt had om beeren te vangen, en dadelijk kwamen de jagers te voorschijn, die zich in het geboomte verborgen gehouden hadden, welke hem ketenden, en naar de hoofdstad van zijn rijk overbragten.

In plaats van te erkennen, dat hij zich al deze ongelukken door zijne eigene misdaden op den hals gehaald had, vervloekte hij gedurig *Candide*, beet nu en dan van kwaadaardigheid in zijne ketens, en gaf zich geheel aan zijne woede over.

Toen de jagers met hem in de stad gekomen waren, zagen zij groote vreugdebedrijven, en vroe-

gen daarom wat er gaande was. Men zeide dat de koning *Chéri*, die steeds behagen vond, om zijne onderdanen te plagen en te mishandelen, in zijne kamer door eenen donderslag verpletterd was, aldus meende men inderdaad. »De goden,» voegde men er bij, »hebben de menigvuldige ondeugden niet langer kunnen dulden, en hebben daarom de aarde van dien schandvlek bevrijd.»

»Vier heeren, medepligtigen der misdaden van den koning,» aldus vervolgde men, »meenden nu eene gunstige gelegenheid te hebben, om zich ten koste van hunnen heer te verrijken, door het rijk onderling te verdeelen; maar het volk bedenkende dat de vorst door de slechte raadgevingen en de vleijerij dezer heeren bedorven was, verwekte eenen opstand, viel op hen aan, bragt hen allen om het leven, en boden den kroon *Suliman* aan, die door den ondeugenden *Chéri* ten dood veroordeeld was. Deze waardige heer is heden gekroond, en wij vierën dezen dag als die der bevrijding van het rijk; want onze nieuwe koning is deugdzaam, en zal vrede en overvloed onder ons terug voeren.»

Chéri schuimbekte van woede, toen hij dit verhaal hoorde; maar het was nog erger toen hij op de groote markt voor zijn paleis kwam: daar zag hij *Suliman* op eenen heerlijken troon zitten, en

al zijn volk wenschte hem een lang leven toe, om de onheilen te herstellen, welke zijn voorganger hun berokkend had.

Suliman gaf toen een teeken met de hand, en verzocht stilte; vervolgens sprak hij de vergaderde menigte aldus aan: »Ik heb de kroon aangenomen, die gij mij aangeboden hebt, maar het is om dezelve te bewaren voor den vorst *Chéri*; hij is niet dood, zoo als gij denkt; eene schikgodin heeft hem weggevoerd, en misschien zult gij hem eens zoo deugdzaam in uw midden terug zien, als hij was in de eerste jaren van zijne regering. Helaas!» aldus vervolgde *Suliman*, terwijl hij tranen stortte van aandoening, »de lage vleijers hebben hem verleid; ik kende zijn hart: het was voor de deugd gestemd, en zonder de vergiftige lofspraken van hen, die hem omringden, zoude hij steeds de vader van u allen gebleven zijn. Verfoeit dan deze ondeugden, maar beklaagt hem, en laat ons de goden bidden, dat zij hem ons eens deugdzaam terug geven. Wat mij betreft, ik zoude mij zeer gelukkig achten den troon met mijn bloed te besproeijen, als ik daardoor onzen vorst op denzelfden plaatsen kon, met de noodige deugden voorzien, om het rijk waardiglijk te regeren.»

Deze woorden van *Suliman* drongen tot in het hart van *Chéri* door. Hij erkende nu hoe opregt

de gehechtheid en de getrouwheid van dezen waardigen man geweest waren, en verweet zich voor de eerste maal zijne misdaden. Naauwelijks had hij deze goede beweging in zijn binnenste vernomen, of hij gevoelde zijne woede bedaren, die hem tot hier toe bezielde had. Hij begon daarop na te denken over al de misdaden, die hij in zijn leven al verrigt had, en vond toen, dat hij niet zoo zwaar gestraft was, als hij wel verdiend had. Hij hield dan op met zich te vermoeijen tegen de ijzeren traliën der kooi, in welke hij opgesloten was, en werd zoo zacht als een lam. Men bracht hem vervolgens in een groot huis, waar men de monsters en de wilde dieren bewaarde, en men maakte hem bij de andere vast.

Chéri nam toen het besluit, om zich van zijne misslagen zoo veel mogelijk te verbeteren, door zich zeer gehoorzaam te toonen aan den persoon, die hem moest oppassen. Deze man was zeer onbeschoft van karakter, en hoewel de dieren dikwijls zeer zacht waren, sloeg hij hen somtijds onbarmhartig, wanneer hij niet wel gehumeurd was.

Op eenen dag dat de oppasser in slaap gevallen was, raakte een tijger van de ketting los, en wilde zich op den man werpen, om hem te verslinden. Eerst gevoelde *Chéri* eene beweging van vreugde, op het denkbeeld, dat hij nu weldra van zijnen

dwingeland zoude verlost worden; maar dadelijk veroordeelde hij dit denkbeeld, en wenschte los te zijn. »Ik zoude,» aldus dacht hij, »goed voor kwaad vergelden, door het leven van dien ongelukkigen te redden.»

Naauwelijks had hij deze wensch geuit, of hij zag zijne ijzeren kooi open: hij vliegt naar de zijde van den man, die reeds ontwaakt was, en die zich zoo goed hij kon, tegen den tijger verdedigde. De oppasser achtte zich echter verloren, toen hij zich zoo nabij het vervaarlijke dier zag; maar zijne vrees veranderde welhaast in vreugde. Het monster wierp zich op den tijger, scheurde hem van een, en leide zich vervolgens aan de voeten van den oppasser neder, dien hij gered had.

Deze man, doordrongen van erkentelijkheid, bukte zich om het dier te liefkozen, dat hem zulk eene gewigtige dienst bewezen had; maar hij hoorde eene stem, welke zeide: *eene goede daad blijft nooit onbeloond*, en ten zelfden tijde zag hij in plaats van het ondiër, een zeer lief hondje aan zijne voeten.

Chéri buitengemeen verblijd over deze zijne gedaanteverwisseling betoonde den man duizend liefkozingen, die hem daarop in zijne armen nam, en hem naar den koning bracht, aan welken hij dit wonder verhaalde. De koningin viel vervolgens het fraaije hondje ten deel, en *Chéri* zoude in zijnen

nieuwen staat zeer gelukkig hebben kunnen zijn, zoo hij had kunnen vergeten, dat hij mensch en koning geweest was.

De koningin overlaadde hem met liefkozingen, maar uit vrees dat hij grooter zoude worden, dan hij thans was, raadpleegde zij de geneesheeren, die haar zeiden, dat de hond slechts enkel met brood moest gevoed worden, en dagelijks slechts eene kleine hoeveelheid mogt hebben. De arme *Cheri* stierf alzoo bijna van den honger, maar hij moest geduld hebben.

Op eenen zekeren dag, dat men hem zijn klein broodje tot ontbijt gaf, kwam het hem in het hoofd, om hetzelfde in den tuin van het paleis te willen opeten. Toen hij bij de gracht kwam, die den tuin omringde, zag hij een klein armoedig meisje, dat het gras uit den grond trok van den honger, om hetzelfde op te eten. *Chéri* kreeg groot medelijden met haar, en dacht: Ik heb grooten honger, maar ik zal toch niet van honger sterven, voor dat ik mijn middagmaal krijg; als ik mijn brood aan dit arme kind gaf, zoude ik misschien haar leven daardoor redden. Hij volgde dit goede denkbeeld ook dadelijk op, bragt zijn brood aan het arme kind, dat het gretig op at, en er zich zeer verkwikt door gevoelde.

Deze weldaad bleef ook niet onbeloond, want

aanstonds werd hij veranderd in een schoon wit duifje. Hij herinnerde zich, dat dit de kleur van *Candide* was, en begon toen meer en meer te hopen, dat hij eindelijk de goede gunst van dezelve zoude terug bekomen.

Chéri besloot daarop om overal rond te vliegen ten einde *Zelia* te ontdekken, die hij in zijn ongeluk nog niet vergeten had. Langen tijd waren zijne nasporingen vruchteloos, maar hij besloot echter niet te rusten, voor dat hij het voorwerp zijner genegenheid zoude gevonden hebben.

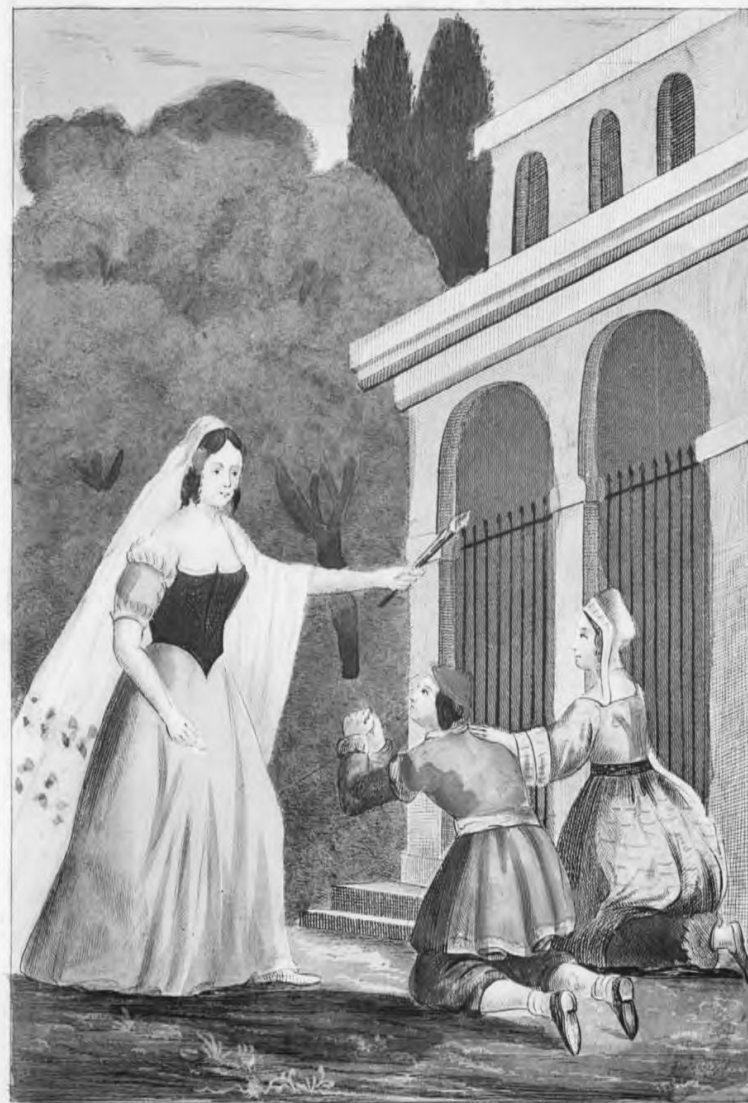
Eindelijk kwam hij in eene woeste plaats; hij zag daar een groot hol, tot hetwelk hij naderde. Vervolgens zag hij in hetzelfde twee menschen, en welk eene vreugde! toen hij hen duidelijk onderscheiden kon, bespeurde hij *Zelia*, die naast eenen eerwaardigen grijsaard zat, met welken zij eenen eenvoudigen maaltijd hield.

Chéri vervoerd van vreugde, vloog op den schouder der herderin, en drukte door zijne liefkozingen het vermaak uit, dat hij gevoelde, door haar weder te zien. *Zelia* bekoord door de aanminning van het lieve dier, streelde het zachtjes met de hand; en hoewel zij dacht, dat hij haar niet verstaan kon, zeide zij tot hem, »dat zij de gave, die het duifje haar van zich zelve bragt, met liefde aannam; en dat zij hem altijd zoude beminnen.»

»Wat zegt gij daar, *Zelia!*» viel de kluzenaar haar in de reden, »gij gaat uw woord verpanden?» »Ja, bekoorlijke herderin!» zeide daarop *Chéri* die op dien oogenblik zijne natuurlijke gedaante terug bekwam, »het einde van mijne gedaante verwisseling hing af van de toestemming, die gij tot onze vereeniging zoudet geven. Gij hebt mij beloofd mij altijd te zullen beminnen, bevestig thans mijn geluk, en dan zal ik de godin *Candide* smeeken, mij den staat terug te geven, in welken ik eens het geluk had u te behagen.»

»Gij behoeft zijne onstandvastigheid niet te vreezen,» zeide daarop *Candide* die thans de gedaante van den kluzenaar, onder welke zij zich had verborgen gehouden, verliet; en nu voor hunne oogen verscheen, zoo als zij in der daad was. »*Zelia* beminde u dadelijk, toen zij u zag, maar uwe ondeugden drongen haar, u hare neiging te verbergen, die gij haar ingeboezemd had. De verandering van uw hart geeft haar volle vrijheid zich geheel en al aan hare teederheid over te geven. Gij zult tezamen gelukkig leven, dewijl uwe vereeniging op de deugd gegrond is.»

Chéri en *Zelia* wierpen zich daarop aan de voeten van *Candide*. De vorst kon haar niet genoeg danken, voor de weldaden aan hem bewezen, en *Zelia* verheugde zich te vernemen, dat *Chéri* zijne dwalingen

Chéri en Zelia aan de voeten van Candide bl: 46.

verfoeide, en bevestigde de toestemming harer téederheid.

»Staat op, mijne kinderen!» zeide daarop *Candide* tot hen, »ik zal u in het koninklijk paleis overvoeren, om *Chéri* eene kroon terug te geven, welke zijne ondeugden hem onwaardig gemaakt hadden.»

Naauwelijks had zij deze woorden gezegd of zij bevonden zich in de kamer van *Suliman*, die ten uiterste verblijd was zijnen meester deugdzaam weder te zien. Hij stond hem dan ook gewillig den troon af, en toonde steeds in alles zijn getrouwste en opregtste onderdaan te zijn.

Chéri regeerde het rijk nog lange jaren, en leefde met zijne *Zelia* buitengemeen gelukkig; en men zegt dat hij zich steeds zoodanig van al zijne pligten kweet dat de gordel, dien hij wedergekregen had, hem niet eenmaal meer zoo sterk knelde, dat hij er wezenlijk hinder van had.

DE DWAZE WENSCHEN.

»Wat zoude ik gelukkig zijn als ik rijk ware,» zeide een Bengaals landman, terwijl hij zijne werktuigen bij een haalde, om zich naar het veld te begeven. »Maar, helaas! ik moet den ganschen dag hard werken, om mijn talrijk gezin te onderhouden!»

Terwijl hij deze woorden zeide verliet de boer zijne hut; maar voor dat hij aan den arbeid ging, wilde hij eerst nog zijn tuintje bezoeken. Hij vond daar eenige bloemen kwijnende, bij gemis aan de noodige vochtigheid. »O, wat zoude een weinig regen goed doen! zoo het binnen weinig tijds niet regent, gaan mijne bloemen gewis alle sterven.»

Een weinig verder stond een schoone abrikozenboom, beladen met bijna rijpe vruchten. Deze boom staat heerlijk, maar als wij van daag zoo weinig zon krijgen, als wij eenige dagen gehad hebben, vrees ik dat deze vruchten niet rijp worden.»

Nauwelijks had de boer deze woorden gezegd, of

een schaterend gelach deed zich hooren. De boer zag overal rond, maar niemand bespeurende, ging hij op weg naar het veld. Hij was nog niet ver van zijne hut, toen de zon de wolken verdreef, en zij zich in haren vollenglans vertoonde.

»Nu,» zeide de boer, »ik zal van daag mijn deel weder van de warmte krijgen; bij den zwaren arbeid, dien ik moet verrigten zal ik afgemat zijn, voor dat de helft van den dag verloopen is!»

Op deze woorden deed zich op nieuw een schaterend gelach hooren, nog sterker dan de eerste keer.

»Wie zoude daar toch zoo lagchen?» zeide de boer in zich zelve. — »Wie zou niet lagchen?» — hernam een jongeling, met eene verhevene en bevallige gedaante, die eensklaps voor zijn gezigt verscheen. — Zijn buigzaam en rank ligchaam was ten halve bedekt, met eene doorschijnende stof; en twee groote vleugels, van eene hemelsblauwe kleur, verhieven zich op zijne schouders. — De boer erkende in hem eenen geest, en boog zich eerbiediglijk voor hem ter aarde neder.

»Wie zoude niet lagchen?» hernam de geest, »die u, binnen weinige oogenblikken, geheel tegenovergestelde wenschen hoort doen? Denk zelf maar eens een oogenblik na. Toen gij uwe bloemen zaagt, wenschet gij om regen. Een oogenblik daarna begeerdet gij dat de zon scheen, om uwe abrikozen te

doen rijp worden, en nu de zon schijnt wenscht gij het weder anders. Geloofst gij dat ik met al mijne magt, en den besten wil u zoude kunnen tevreden stellen? ik zoude dit waarlijk niet durven ondernemen. En waar beklagt gij u verder over? Gij moet werken! maar wie moet op aarde niet arbeiden? — Zijt gij niet gezond, jong en sterk? — Wordt gij niet door uwe vrouw en kinderen bemind? Wat kunt gij dan meer wenschen? Welaan, ik wil u die menschen leeren kennen, welke gij gelukkig acht, en die gij benijdt.”

Terwijl hij dit zeide nam de geest den verwonderden landman, met eene ongelooflijke snelheid, op, en hem met een gedeelte van zijn kleed bedekkende, dat hen beide onzichtbaar maakte, daalden zij in het midden van een prachtig paleis neder, van een groot vorst, alwaar het goud en het marmer aan alle zijden schitterden. Eene menigte slaven, wachten, rijk gekleede bedienden en andere personen verdrongen elkander in de fraaije gangen en in het voorhuis. Allen even oplettend op de bevelen van den heer des huizes, schenen zijne minste begeerten te willen voorkomen.

»Wat denkt gij van zulk eenen man?» vroeg de geest aan den boer. — »Zoo hij niet gelukkig is” hernam de laatste, die verblind van de pracht was, van welke hij vroeger geen denkbeeld had kunnen

maken, »dan zal men zeker het geluk op aarde nergens aantreffen. — »Wel nu! ik wil u zijn geluk in zijn geheel doen kennen. Volg mij dan, wij zullen, zonder moeite, tot dien ongenaakbaren heer doordringen.”

Nauwelijks waren deze woorden geëindigd, of zij bevonden zich reeds in tegenwoordigheid van den vorst. In weerwil van den glans, die hem van alle zijden omringde, bemerkte de boer eene diepe treurigheid op zijn gezigt. Hij was er te meer door getroffen, omdat hij op zijn gelaat de uitdrukking van geluk dacht te lezen, waarvoor een sterveling vatbaar is.

»Gij zult nu zien,” zeide de geest »of de treurigheid en de ongerustheid van dezen vorst gegrond zijn of niet. Zie daar ginds in de verte. De boer zag in der daad uit de hoogte der lucht, in welke hij met zijnen bovennatuurlijken gids zweefde, een ontzaggeijk leger, dat in haast naar de hoofdstad optrok, alwaar zij zich voor weinige oogenblikken nog bevonden.

»Welnu,” zeide de geest, »zoudt gij uw lot tegen dat van dien gelukkigen monarch willen ruilen? — Het is waar gij bezit slechts een klein hoekje gronds, maar gij behoeft toch ook niet te vreezen, dat een magtiger nabuur zich tegen u wapene, om u hetzelfde te ontroofen! — Laat ons dan nu eens zien

of wij het geluk ook in eenen minder schitterender staat zullen aantreffen.”

Daarop werd de landman door den geest in het midden eener volkrijke stad overgevoerd, en zij bezochten het huis van eenen der rijkste inwoners van dezelve. Hier boeide niet de pracht de oogen van den beschouwer, maar men vond er eene vereeniging van alles, wat kan toebrengen, tot veraangenaming en gemak des levens. De eigenaar, een man, die om zijne braafheid algemeen geacht werd, dreef eenen zeer aanzienlijken handel. De werkzaamheid, welke overal rondom hem heerschte, toonde genoegzaam het gewigt zijner zaken aan. »Helaas!» zeide de geest met eene zucht, hij is nu nog gelukkig, maar zijn geluk zal niet lang meer duren.”

Vervolgens met de snelheid des bliksems vervoerd, bevond zich de boer boven de zee. De schrikkelijke golven schenen dezelve tot op den bodem in beweging te brengen. Welk een schouwspel vertoonde zich daar aan zijn gezigt? — Verscheidene schepen door den wind en de baren ginds en derwaarts gedreven, worstelden te vergeefs tegen de woedende elementen. Het geschreeuw en geschrei der schepelingen, die eenen onvermijdelijken dood voor oogen zagen, vermengden zich met de ijsselijke donderslagen en het gebrul der schuimende golven, en eenige oogenblikken later verdwenen de vaartuigen in den afgrond.

De boer bleef op dit gezigt sprakeloos en zonder beweging; maar zijn gids trok hem uit zijne gevoeleloosheid. »Deze schepen, die gij daar voor uwe oogen hebt zien vergaan,” zeide hij, »bevatteden al den rijkdom van den koopman, dien wij voor eenige oogenblikken bezocht hebben. Zijn eenige zoon benevens zijne waardste vrienden zijn daarbij omgekomen. Hoe wanhopend zal die ongelukkige zijn, wanneer hij het schrikkelijke nieuws van dit treffend ongeluk zal vernemen! — Wat u betreft, uwe bezittingen zijn klein, en niet blootgesteld van door de zee verzwolgen te worden. Wees dan te vreden met uw deel; want het volmaakte geluk wordt op dit benedenrond niet gevonden.”

»Intusschen wil ik u niet verlaten,” zeide de geest, terwijl hij den boer in hetzelfde veld weder nederzette, waar hij hem verschenen was, zonder u een bewijs mijner welwillendheid te geven; let dan wel op het volgende:

Telkens wanneer er eene nieuwe maand zal begonnen zijn, zal de eerste wensch, die gij doen zult, vervuld worden. Maar ik raad u ten sterkste aan, u te wapenen tegen de ongelukkige neiging van zonder ophouden te wenschen, wat u nadeelig zoude kunnen zijn.”

Toen de boer weder in zijne hut gekomen was, verhaalde hij zijne vrouw alles, wat hem sedert

den morgen gebeurd was, welke zich over dat alles zeer verwonderde, en zich met haren man buitengemeen verheugde, met de vervulling van hunne wensch in elke maand. De heerlijkste ontwerpen volgden elkander in hunne denkbeelden spoedig op. Intusschen lieten de treurige voorbeelden, waarvan de boer getuige geweest was, eene geheime vrees na, maar de gewoonte van zonder ophouden te wenschen, kreeg spoedig de overhand op de redenering. Hij verlangde reeds naar den dag, op welchen hij de waarheid der beloften van den geest zoude kunnen beproeven. De tijd, die hem van denzelven scheidde, scheen hem eene eeuw te zijn. Eindelijk vervulde hem de vorige dag van dien, op welchen hij gelukkig dacht te worden, zoodanig met eene inwendige blijdschap, dat het hem onmogelijk was eenig voedsel te gebruiken. Tegen den avond bedekte de slaap zijne oogleden, en de rust zijne zinnen verkwikt hebbende, werd hij met eenen grooten eetlust wakker. »O,» zeide hij toen in zich zelve, had ik nu een goed stuk vleesch met brood, dan zoude ik mij niet te vergeefs laten noodigen!»

Op deze onbedachte wensch kwam er dadelijk een goed stuk lekker gebraden vleesch met brood voor zijn gezicht, en plaatste zich voor hem op de tafel. Nooit had eene aangename geur zijne hut doortrokken. Maar helaas! ver van zich op dit gezicht te verheugen,

bedroefde hij er zich over, voornamelijk toen hij bedacht, welk een heerlijk gebruik hij van zijne wensch had kunnen maken, hetwelk hem dan ook bijna allen eetlust benam. Het eenigste vermaak, dat hij van deze spijs had, was de bevestiging der belofte van den geest.

De vrouw, die door het klagen van haren man wakker geworden was, mengde hare treurige toonen bij de zijne; maar eindelijk trachtten zij zich te troosten, over het ongeluk, daar toch niets aan te verhelpen viel, en zij namen het vaste besluit, in de volgende maand beter op hunne hoede te zijn.

De dagen verliepen voor deze lieden al te langzaam, maar eindelijk brak de lang gewenschte dag aan. De landman stond dien morgen zeer vroeg op, en wandelde in den tuin, om wel te overdenken, wat hij deze keer wenschen zoude.

Terwijl hij zich alzoo geheel aan zijne overpeinzing overgaf, bespeurde hij niet dat hij op eene bloemtrapte, die hij met veel zorg gekweekt had, en daar hij bijzonder veel mede op had. Toen hij zijn ongeluk bemerkte, was hij zeer verschrikt, en riep uit: »o, wat is dat ongelukkig! ik hoop toch niet, dat die bloem geheel bedorven zal zijn! —

Op deze wensch rigtte zich de bloem weder op, en stond zoo goed en frisch als voorheen. — Begrijp eens hoe de man schrikte, en voornamelijk de

vrouw, welke hem vergezelde; zij voer geweldig tegen hem uit, en beide keerden zeer onvergenoegd naar hunne woning terug.

Twee malen waren alzoo de verwachtingen van deze arme lieden te leur gesteld. Toen de nieuwe dag aanbrak, welke hun geluk zoude verwezenlijken wilde de vrouw haren man, dien zij van onbezonnenheid beschuldigde, niet meer zoo onbedacht laten handelen, als voorheen, en daarom waarschuwde zij hem gedurig, zeggende: »spreek nu toch niet zoo onbedacht, want waarlijk als men hoorde, dat gij zoodanige wenschen deed, zoude men denken, dat gij het hoofd verkeerd had staan.» — »Ik wilde liever dat gij het hoofd verkeerd hadt staan, ik heb nu al twee maanden lang alle dagen uwe verwijtingen moeten aanhooren, en nog houdt gij niet op!» aldus snaauwde de man haar onvergenoegd toe.

Wie kan de smart van deze ongelukkige vrouw uitdrukken, toen op deze wensch haar hoofd juist anders om ging staan, zoodat zij over haren rug keek. Nu struikelde en viel zij alle oogenblikken, dewijl zij niet voor zich konde zien, en hare handen tastten in het wilde rond, zonder te krijgen, wat zij begeerde, omdat zij den gids der oogen miste. De smart van den armen boer was dan ook daarover zeer groot; want hij beminde zijne vrouw opregt, en had het zoo kwaad niet met haar gemeend,

en toch had hij haar tot zulk een' ellendigen staat gebracht, in welken zij ten minste eene maand lang moest verkeerren. — Welk eene straf!

Terwijl de vrouw zich over hare ongelukkige omstandigheden beklagde, kondigde een schaterend gelach de komst van den geest aan. Hij haastte zich de arme vrouw uit haren droevigen staat te verlossen, en nam tot groot genoegen van deze eenvoudige lieden de gave, die hij hun geschonken had, weder tot zich, dewijl die hun niets dan kwellen en verdriet veroorzaakt had, waardoor de geest hun dan ook slechts had willen leeren, hunne begeerten te matigen, en zich met hun bescheiden deel te vergenoegen.

Om hen echter voor hunne teleurstellingen schadeloos te stellen, liet hij hun eenen schat na, welke beter is dan aardse goederen, en daarom dikwijls de beste schat op aarde genoemd wordt, namelijk de *gezondheid*. Daarbij stond hij hun eene behoorlijke mate van wijsheid toe; opdat zij de lessen, welke zij ontvangen hadden, behoorlijk op prijs leerden stellen, ten einde in den staat, welken hun door de Voorzienigheid was toegedeeld, tevreden te kunnen leven.

DE PRINS LIEVELIJN.

In het midden van Azië bestond eertijds een koningrijk, dat door den besten en edelmoedigsten vorst van zijnen tijd bestuurd werd. En daar de grootste magt van eenen vorst afhangt van de liefde en de toegenegenheid zijns volks, mogt *Muhamed* (aldus heette de koning) met regt de magtigste en tevens de gelukkigste monarch genoemd worden. Al zijne naburige vorsten zochten zijne vriendschap, en hadden zulk eenen eerbied en een zoo groot vertrouwen op zijne regtvaardigheid, dat zij hem gedurig tot scheidsman kozen, om hunne onderlinge geschillen te regelen, en zich steeds aan zijne beslissing onderwierpen.

Aldus was *Muhamed* niet alleen ten zegen voor zijne eigene onderdanen, maar zijne wijsheid en regtvaardigheid had ook eenen grooten invloed op bijna geheel *Hindostan*, doordien hij steeds de oorlogen wist te voorkomen, die onder zijne regering

gedurig dreigden uit te barsten, tusschen de onderscheidene vorsten van dat uitgestrekte land.

Zijn wijs bestuur en de rijkdommen der voortbrengselen des rijks hadden dan ook den overvloed en de welvaart, onder alle klassen der inwoners, verspreid, welke het geluk van den vorst niet weinig verhoogden.

Maar, helaas! het geluk woont niet bestendig op dit wereldrond, zelfs niet bij koningen en vorsten; ook *Muhamed* moest de bevestiging der waarheid van dit spreekwoord ondervinden. En juist datgene, waardoor hij dacht zijn geluk te zullen bevestigd zien, moest juist dienen, om hetzelfde te verwoesten.

Muhamed had namelijk eenen zoon, aan welken hij, bij zijne geboorte den naam van *Lievelijn* gegeven had. Toen deze prins zijn zestiende jaar bereikt had, bezat hij geene enkele der deugden, die zijnen vader zoo zeer beroemd gemaakt hadden. De opvoeding, welke hij genoten had, had alle goede zaden van zijn hart verstikt.

Steeds omringd door slaven, die zich onophoudelijk beijverden, om zijne minste begeerten te voldoen, bedorven door de vleijerijen van de hovelingen zijns vaders, begreep *Lievelijn* dat al, wat er bestond, slechts voor hem gemaakt was, en had nog nooit nagedacht, dat er ook ongelukkigen op aarde waren.

De koning, die zich te zeer bezig hield met de rijkszaken, welke hij zoo veel mogelijk zelf bestuurde,

had de opvoeding zijns zoons aan eenen hoveling opgedragen, en was, door de vaderlijke teederheid en te groote toegenegenheid, te zeer verblind, om de gebreken zijns zoons op te merken. Maar een der ministers, de deugdzame *Achmed*, maakte den vorst opmerkzaam op het gedrag zijns zoons, toen het echter te laat was, om de gebreken behoorlijk te kunnen uitroeijen.

Muhamed erkende eindelijk zijne dwaling, door den jongeling aan eenen verkeerden opvoeder te hebben toevertrouwd, en stelde toen te vergeefs liefkozingen en bedreigingen bij *Lievelijn* in het werk; alles was nutteloos, en scheen slechts te dienen, om den jongeling, bij wien de ondeugd diepe wortelen geschoten had, nog ondeugender te maken.

Het is ligt te begrijpen hoe smartelijk den braven *Muhamed* dit gedrag van zijnen zoon was, bij de gedachte dat al het geluk, hetwelk zijne onderdanen onder zijn vaderlijk bestuur genoten, bij zijnen dood zoude ophouden; want alles deed vooruit zien, dat *Lievelijn* een tiran voor zijne onderdanen zoude worden.

Met akelige denkbeelden voor de toekomst vervuld, begaf zich *Muhamed* daarop naar den wijzen *Achmed*, om dien te raadplegen over de beste middelen, welke hem te dezen te doen stonden, om zijnen

zoon te verbeteren. »Helaas!» zeide deze, »het geheele ongeluk van den prins is alleen veroorzaakt, doordien men te toegevend omtrent hem geweest is, en men hem niet van jongs af aan behoorlijk over jeugdige onbezonnenheden en misdrijven gestraft heeft. Nu is er, naar mijne gedachten, maar een middel overig, dat hem van gedrag zal kunnen doen veranderen.»

»Toen gij geboren werd, o vorst!» aldus vervolgde hij, »bood zich de godin *Aurora* aan, uw beschermengel te zijn, en het is aan hare gaven, dat gij al de deugden verschuldigd zijt, die uwe Majesteit tot den besten en magtigsten der koningen gemaakt hebben. Vergader dan alle grijsaards, boven de tachtig jaren, van uwe hoofdstad, misschien dat er onder dezelve eenige zijn, die u eenige teregtwijzingen, betrekkelijk *Aurora* uwe beschermster, geven kunnen. Raadpleeg dan deze Godin, o vorst! want die zal u het best kunnen zeggen, welke middelen gij in het werk moet stellen, om de kwade neigingen van den prins tegen te gaan.»

Deze raad werd goedgekeurd. Den volgenden dag reeds werden al de grijsaards zamengeroepen, die ten getale van ruim twee honderd aan het hof verschenen. De koning ondervroeg hen betrekkelijk de schikgodin, en beloofde eene groote belooning aan dengenen, welke hem eenige inlichtingen te dezen

opzigte geven kon. Hij maakte hun echter de ware beweegredenen van dit onderzoek niet bekend, dewijl hij gaarne het gedrag zijns zoons zoo veel mogelijk wenschte bedekt te houden.

Een dezer grijsaards, die meer dan honderd jaar oud was, zeide dat de godin *Aurora* sedert lang niet meer in het koninkrijk verscheen, maar dat zij hem, bij haar vertrek, een boekje had nagelaten, dat den koning misschien het middel zoude aan de hand geven, om haar weder te vinden.

De grijsaard haastte zich daarop, dit kostelijke boekje op te halen, en stelde het den vorst ter hand. Het was een klein bijna onzichtbaar boekje, en was geheel in het vierde gedeelte van een wit muizenvel gewikkeld.

De koning wilde hetzelfde openen, maar dat was hem niet mogelijk. Terwijl hij het echter aan alle zijden met opmerkzaamheid beschouwde, las hij op eene der zijden deze twee woorden: *sla mij*. Naauwelijks had hij aan dit bevel gehoorzaamd, of er kwam een gevleugelde geest met eene buitengewone levendigheid uit den grond te voorschijn. Hij had eene gouden tooverroede bij zich, welke hij *Muhamed* ter hand stelde. »Neem aan,» zeide deze, »blaas tweemaal op het boek, lees, en doe hetgene gij daar zult geschreven vinden. Vaarwel! ik heb haast. — Als gij mij zult noodig hebben sla

dan op het boekje.» — Op deze woorden verdween de geest, en liet den koning en de grijsaards daar in de grootste verwondering staan.

De koning haastte zich toen op het boekje te blazen, en naauwelijks had hij dit gedaan, of het werd voor zijne oogen zulk een verschrikkelijk groot boekdeel, dat twee mannen veel moeite hadden, hetzelfde op te ligten.

Bij de tweede blazing bladerde het boek zoo ontzaglijk schielijk om, gedurende een half uur lang, dat men er geen oog op houden kon. Eindelijk kwam het in rust, en de vorst zag hetzelfde geopend op de zeven en veertigste bladzijde. Aldaar stond met duidelijke letters de volgende woorden geschreven: *Stijg op het paard, dat u zal ter hand gesteld worden, hetzelfde zal u bij mij brengen; maar wees er op bedacht geen enkel woord te zeggen, tot dat uw paard zal gehinnikt hebben.*

Get. *Aurora*.

Muhamed was haast buiten zich zelve van verwondering; maar wat beteekende dit geschrift? — En waar moest het paard van daan komen, dat hij berijden zoude. Hij herinnerde zich toen de gouden tooverroede, die hem gegeven was, en wilde nu beproeven, of dezelve ook eenige betooverende kracht bezat. Hij bezag dezelve van alle kanten, sloeg er mede op het boek, maar alles vruchteloos. Hij

begon toen aan den goeden uitslag van zijne onderneming te wanhopen, toen hij de roede hield, als wilde hij er op gaan zitten, en, op dien zelfden oogenblik, bevond hij zich zittende op een buitengewoon schoon, wit paard.

De koning nam daarop door teekens afscheid van zijne hovelingen, en vertrok toen op het geheimzinnige paard, dat met hem, als met de snelheid van den bliksem voortsnelde, tot aan den voet eens bergs, op welks hoogte zich een zeer prachtig kristallen paleis verhief.

Het paard scheen toen zoo veel moeite te hebben den berg op te klimmen, als het vaardigheid gehad had, bij het afleggen van den weg van het paleis van *Muhamed* tot den berg. — De koning hoorde daarop een verward geraas van stemmen rondom zich, hoewel hij niemand zag.

Welhaast schenen hem de stemmen meer te naderen, en werden van tijd tot tijd duidelijker, zoo zelfs dat de koning zich onderscheidene malen, met veel teekens van eerbied, hoorde groeten; ook noemden zij hem den wijzen *Muhamed*, den weldoener van zijn vaderland. Toen hij verder kwam hoorde hij andere stemmen, die hem de vermetelheid zijner onderneming verweten.

Eindelijk toen hij meer dan de helft van den berg was opgeklommen, hoorde hij eene stem zeggen,

»die ongelukkige vader geeft zich zoo veel moeite voor zijnen zoon, en het is hem onbekend, dat hij zoo even gestorven is.»

»Helaas!» riep *Muhamed* uit, terwijl hij het bevel van het geheimzinnige boek vergat. Naauwelijks had hij dit woord gesproken, of de vorst bevond zich op zijnen troon, in het paleis, te midden der grijsaards, en bij zijnen grootvisier.

Overstelt van droefheid verhaalde hun de vorst zijne onaangename ontmoeting. Hij werd echter spoedig gerust gesteld, over den welstand van zijnen zoon; maar hij wist nu niet, wat hij doen moest. Eindelijk besloot hij nogmaals zijne toevlugt tot de tooverroede te nemen; hij sloeg er weder mede op het boek: »blaas!» riep dadelijk eene stem, die uit den grond scheen te komen. De koning gehoorzaamde, het boek begon te bladeren, doch met nog grootere snelheid en langeren tijd, dan de eerste maal. Toen dit geblader stil hield, las de koning deze woorden: »*Begin weder, maar denk, dat gij op deze reis niet alleen niet moogt spreken, maar dat ngij zelfs niet moogt omzien.*»

Daarop maakte *Muhamed* hetzelfde gebruik van de tooverroede, als hij de eerste maal gedaan had, en vertrok, vergezeld van de zegenwenschen zijner hofgrooten. Hij trok daarop weder de plaats door, daar hij de steeds meer en meer toenemende stem-

men ontmoette, en bevond zich weldra op weinigen afstand van het kristallen paleis. Eensklaps voelde hij zich toen sterk bij den arm gegrepen; hij vergeet daarbij het gebod van het boek, keert zich om, en ziedaar, bevindt hij zich weder geplaatst te midden van zijn hof, in zijn paleis.

Zonder moed te verliezen blaast *Muhamed* op nieuw op het boek, welks bladeren zich terstond met dezelfde vlugheid in beweging beginnen te stellen. Den geheelen nacht hield dit aan, en toen de eerste stralen van den dageraad eenen nieuwen dag aankondigden, hield het op, en de koning las de navolgende woorden, die met vurige letters geteekend waren: *Houd u stil! beweeg u niet! doe de oogen toe! vertrek!*

Daarop werd het boek weder zoo klein, als het in het eerst geweest was, en een der kleinste vogeltjes, door een openstaand raam naar binnen gevlogen zijnde, nam het in zijnen bek, en vloog er mede heen.

Muhamed vertrok daarop met geslotene oogen, en bemerkte welhaast, aan den minder snellen gang van zijn paard, dat hij bij den berg gekomen was. Ook hoorde hij toen weder de verheffing der stemmen, en voelde de pogingen, om hem tegen te houden, maar hij hield zich onbewegelijk en de oogen gesloten.

Eindelijk hinnikte het paard; de vorst opende daarop de oogen, en bevond zich te midden van een prachtig hof, welks groote zuilen van kristal waren. Twaalf in het wit gekleede meisjes, die van goud schitterden, wreven hem toen het hoofd, de handen en de voeten, waardoor dadelijk alle vermoedheid van de reis weggenomen werd.

Twee andere meisjes boden hem daarna eenen beker aan, die met een vocht gevuld was, waarmede de vorst zijne oogen moest wasschen; door welke bewerking dezelve de sterkte van arendsoogen ontvingen, dat hem volstrekt noodzakelijk was, om den glans te wederstaan, waarmede dezelve getroffen werden, toen hij in het binnenste van het paleis gebracht werd. Hij kwam daarop in eene zaal, die geheel en al met de zeldzaamste en schitterendste edelgesteenten bezet was.

Naauwelijks was hij daar gekomen, of hij werd er verwelkomd door *Aurora*, die hem met groote minzaamheid en voorkomenheid te gemoet kwam.

»Ik weet,» zeide deze tot hem, »de oorzaak van uw bezoek. Uw zoon is bedorven geworden, door dien hem altijd zijnen wil gegeven is, en hij nooit geene tegenspoeden ondervonden heeft. Het ongeluk alleen kan hem derhalve verbeteren; want zijn hart was waarlijk voor de deugd gevormd. Mijn waarde zoon!» aldus vervolgde *Aurora*, »(ik mag u met

regt aldus noemen, dewijl ik van uwe geboorte af aan uwe beschermster geweest ben), mijn waarde zoon! ik gevoel in waarheid het verdriet, dat u dit berigt moet veroorzaken; maar zoo hij het ongeluk niet bij ondervinding leert kennen, zal hij nooit deugdzaam worden. Het is uit achting voor u, dat ik van uwen zoon een braaf mensch wil maken, zoo goed ik kan, door hem zijne begane misslagen geheel te doen vergeten. Wees daarom zonder vrees, ik zal buiten zijn weten over hem waken, en gij zult hem niet weder zien, voor dat hij uwer waardig zal geworden zijn."

»Helaas!» riep de koning uit, »moet mijn zoon ongelukkig worden!» en de teederhartige vader viel, overstelpt van droefheid, op den grond neder. Vervolgens zich langzaam opheffende, zeide hij: »Ja, al mijne onderdanen zijn mijne kinderen, en ik mag een' enkele niet voortrekken, ten koste van alle anderen. Laat *Lievelijn* dan ongelukkig worden, opdat hij naderhand ten zegen voor zijne onderdanen verstrekke!»

»Ik ben over u tevreden, mijn zoon!» zeide *Aurora*. »Neem dit stokje, door hetzelfde voor uwe oogen te plaatsen, zult gij dadelijk uwen zoon zien, in welke plaats hij zich ook moge bevinden. Vaarwel!»

Daarop werd *Muhamed* naar het kristallen hof terug gebracht, alwaar hij eene ontelbare menigte

voornamē heeren, zelfs koningen en vorsten van alle natiën, aantrof. Zij gaven hem te kennen, dat zij, de derde reize mislukt zijnde, om tot het hof door te dringen, al dien tijd onzichtbaar op dezen berg hadden omgedwaald, trachtende steeds degenen op te houden, die de godin wenschten te raadplegen; maar zij betoonden hem nu hunne dankbaarheid, daar zij, aan zijnen moed en zijne welgeslaagde pogingen, hunne bevrijding te danken hadden. Zij wilden daarom hunnen bevrijder tot de grenzen van zijne staten terug geleiden, die bijna twee maanden reizens van daar verwijderd waren; maar op bevel van de schikgodin hadden de jonge meisjes voor hem eenen wagen gereed gemaakt, die hem in den tijd van een oogenblik tot in zijn paleis terug voerde.

Muhamed ontmoette weldra den getrouwen *Achmed*, die hem verhaalde, dat, dadelijk na zijn vertrek, al de grijsaards verdwenen waren. De vorst verhaalde hem daarop al, wat hij gehoord en gezien had, en verzocht hem tevens hem in het vertrek van zijnen zoon te volgen; alwaar hij hem de bevelen van *Aurora* zoude mededeelen.

Hoe groot was hunne verwondering de kamer geheel ledig te vinden, terwijl zij nergens geen spoor van zijnen zoon vinden konden. *Muhamed* gedacht toen aan het tooverstokje, en daardoor zag hij eenen

jongeling in het midden van een groot bosch, met het moeilijke werk bezig, om eenen verschrikkelijk zwaren boom neder te hakken. Welhaast bemerkte hij dat deze zijn zoon was, wiens werkelooze handen sedert dien tijd verplicht waren, om door nuttigen arbeid zich aan bezigheden te gewennen. De teedere vader wendde de oogen van dit voor hem zoo treurige tooneel af, en weende; maar hetgene hem nog een weinig vertroostte, was te bespeuren, dat de onderwerping op het gelaat van *Lievelijn* te lezen was. De koning zag dan nu dat *Aurora* hare beloften tot dus verre vervuld had; want het is reeds eene verzachting voor onze onheilen, als men de slagen des noodlots met geduld dragen kan.

Muhamed begreep intusschen te regt dat het zaak was, om al hetgene er met zijnen zoon was voorgevallen, voor zijne hofgrooten verborgen te houden, en daarom kwam hij met *Achmed* overeen te zeggen, dat *Lievelijn* vertrokken was, om eene groote reis te doen, ten einde zijne opvoeding te voltooijen.

Wat de ongelukkige vader betreft, deze zocht zijn verdriet te verzachten, door met eene verdubbelde zorg voor het geluk zijner onderdanen te waken.

Toen *Lievelijn* van staat veranderde, werd hij door *Aurora* naar het midden van *Tartarië* overgevoerd, ten einde daar met andere ongelukkigen, in de

bosschen te werken. Deze lieden werden met groote gestrengheid behandeld. *Lievelijn*, die zijn hoogmoedig en trotsch karakter nog behouden had, kon niet dan met de grootste moeite de onregtvaardigheden verdragen, waaraan hij daar was blootgesteld, te meer nog daar hij, meer dan eenig ander, de wreede behandeling der onbarmhartige opzieners te verduren had. Toen werd hem bij ondervinding duidelijk geleerd, wat hij in zijnen voorspoed nooit begrepen had: hij zag de zwakken door de gezagvoerders onregtvaardiglijk behandeld en onschuldigen onderdrukt; hij zuchtte dikwijls over het ongeluk, dat hij en zijne arme medemenschen moesten ondergaan, en stortte menigmaal tranen van wanhoop, omdat hij de snoode onregtvaardigheden niet verhelpen kon. Zijn vader had bij dit gezigt het grootste medelijden met hem, doch verheugde zich echter over zijne aanvankelijke verbetering, maar was ook buiten staat, om het lot zijns zoons te veranderen.

Twee jaren waren er reeds verloop, en nog waren de omstandigheden van *Lievelijn* niet in het minste veranderd. Te dien tijde verklaarde de koning van *Perzië* den oorlog aan den vorst van *Groot-Tartarië*. De laatste wapende al zijne onderdanen, die slechts de wapens konden dragen, en maakte zich tot eenen dapperen wederstand gereed; maar hij werd overwonnen, het leger geheel verslagen en een groot

deel van hetzelfde, waaronder zich *Lievelijn* ook bevond, viel in de magt des overwinnaars.

De Perzische koning had hulp gekregen van eenige andere vorsten, onder anderen ook van dien van *Bengalen*; hij deelde daarom de gevangenen met hen, en het was aan dezen laatsten, dat *Lievelijn* toen ten deele viel. De vader *Muhamed*, die door de tooverroede het lot zijns zoons gewaar werd, werd er zoo bedroefd over, dat hij de roede over de omstandigheden zijns zoons niet meer durfde raadplegen.

Bij de komst van *Lievelijn* in *Bengalen*, was daar alles in rep en roer. De Grootvisier, die tegen zijnen vorst was opgestaan, had zich van het bewind meester gemaakt, en al degene, welke den koning getrouw waren gebleven, ter dood laten brengen.

Deze trouwelooze grootvisier, die de gruwelijkste wreedheden bedreef, had zich in de hoofdstad versterkt, en, door de kracht van geld, een groot aantal soldaten omgekocht. Hij maakte zich nu gereed, om zijnen koning te bestrijden, in de hoop zich van hem meester te maken, en hem om het leven te brengen, ten einde alzoo in het gcruste bezit van den troon te blijven.

De koning liet toen in haast al zijne medegevoerde slaven wapenen, en beloofde hun de vrijheid, zoo zij met zijne soldaten den Grootvisier

wilde bestrijden, en hem weder op den troon helpen.

Lievelijn voelde, door deze belofte, zijnen moed herleven. De zware arbeid in de bosschen, en het verblijf in het leger hadden zijn ligchaam sterk gemaakt, om de vermoeijenissen van den oorlog goed te kunnen verduren; en hij brandde reeds van verlangen, om zich met de troepen van den overweldiger te meten.

Welhaast kwam het tot een gevecht, in hetwelk *Lievelijn* wonderen van dapperheid verrigtte. De tegenstand der inwoners van de hoofdstad was slechts van korten duur; verontwaardigd over de wreedheden van den Grootvisier openden de burgers spoedig de poorten voor hunnen koning, en riepen vergiffenis van hem in, dat hun ook edelmoediglijk toegestaan werd. Ook schonk de vorst, zoo als hij beloofd had, den slaven de vrijheid, en beloonde degenen, welke in de gevechten uitgemunt hadden, elk naar verdienste.

De hoofdofficieren gaven den koning bij die gelegenheid zulk een vleijend verslag van *Lievelijn*, dat de vorst besloot hem bij zich te houden, en schonk hem eene eervolle bediening aan het hof.

Lievelijn bleef dan ook niet in gebreke in zijnen nieuwen staat te toonen, dat hij eene edele en grootmoedige ziel bezat. Door het ongeluk zelf geleerd,

had hij medelijden met de lijdenden en ongelukkigen. Hoe aanzienlijk en vermogend hij ook bij den koning was, wiens achting en vriendschap hij dagelijks meer en meer won, bediende hij zich zelden anders van zijne magt, dan om de stem der ongelukkigen aan den voet van den troon te brengen, en om de weldaden van den vorst over hen te verspreiden. In het geheele rijk werd zijn naam en die des konings bijeengevoegd, in de zegeningen van het volk.

De koning van *Bengalen* had eene dochter wier deugden en schoonheid bewondering verwekten bij allen die haar kenden. Deze vorst had zulk eene groote achting voor den koning *Muhamed*, zonder te weten, dat hij zijnen zoon aan het hof had, dat hij *Lievelijn* den last opdroeg, om te weten, of die vorst niet genegen zoude zijn om een verbond met hem te sluiten, hoewel zijne staten veel uitgestrekter waren dan die van *Muhamed*. Hij wist daarenboven dat *Muhamed* eenen zoon had, maar het was hem verder onbekend, wat er van dien prins geworden was.

Lievelijn ontving dezen last met groot verdriet, want hij was dikwijls in de gelegenheid geweest de deugden van de Bengaalsche prinses naar waarde te schatten, en zijn hart was er dikwijls levendig door getroffen. Intusschen vertrok hij als afgezant naar het hof van *Muhamed*, voorzien van eenen brief, van den koning, weinig denkende, dat deze zijn vader was.

De Bengaalsche koning gaf in dezen brief de grootste loftuitingen van zijnen afgezant; hij schilderde hem af als zijnen meest toegenegenen vriend, die de wijste en de meest weldadige mensch was, die ooit aan zijn hof geweest was, er tevens bijvoegende, om de verdiensten van *Lievelijn* meer te doen uitkomen, dat hij een man was, die uit den geringsten stand, door verstand en deugd, tot den hoogen rang was opgeklommen, in welken hij thans geplaatst was.

De jonge afgezant werd door *Muhamed* met alle eer ontvangen, welke men aan zijnen rang verschuldigd was. De koning erkende weldra dat de lof, welken hem zijn vorst had toegezwaaid, nog beneden zijne wezenlijke hoedanigheden was, en betoonde hem daarom eene hooge achting en een geheel vertrouwen.

Op eenen zekerden dag dat de afgezant in een vertrouwelijk gesprek met den koning was, bekende hij, dat, hoewel het tegen het algemeen gebruik streed aldus te handelen, zijn koning hem echter gezonden had, om te vernemen of *Muhamed* niet genegen zoude zijn de banden van vriendschap, die hen sedert lang verbond, nog nauwer toe te halen, door eene echtverbindtenis met hunne kinderen daar te stellen, en de ambassadeur gaf tevens zijne bevreemding te kennen, dat hij den prins nog niet aan het hof ontmoet had.

Muhamed antwoordde met eene zucht, dat zijn zoon op reis was, maar terwijl hij dit zeide, haastte hij zich, om onder eenig voorwendsel de kamer te verlaten, terwijl het bleek, dat hij op dien oogenblik overstelpt van droefheid werd. In een ander geval zoude hij met dien voorslag zeer ingenomen geweest zijn; maar in dien tijd was hij zelf met het lot van zijnen zoon geheel onbekend. Hij begaf zich daarop naar eene afgezonderde kamer, liet daar *Achmed* bij zich komen, en kreeg het geheimzinnige stokje, om door hetzelfde naar het lot van zijnen zoon te vernemen. Drie malen viel het hem uit zijne handen, dewijl hem de moed telkens ontzonk; eindelijk overwon hij zich zelve, hij bragt het aan zijne oogen, en o geluk! hij erkent zijnen zoon, zijnen waarden zoon, in den Bengaalschen afgezant. — Vervoerd van vreugde begeeft hij zich tot hem, werpt hij zich in zijne armen en maakt zich aan hem bekend.

Op dien oogenblik verscheen *Aurora* in al haren glans aan zijne oogen, en stelde den verrukten koning zijnen zoon voor, »ziedaar uw zoon, uw *Lievelijn*,» zeide zij, »die uwer waardig geworden is.»

Lievelijn verrukt van blijdschap over dit onverwacht bericht, wierp zich daarop aan de voeten zijns vaders, die hem dadelijk oprigtte en teederlijk omhelsde. — De koning van *Bengalen* werd daarop van dit alles bericht gegeven, welke zich mede in

deze gelukkige uitkomst ten hoogste verheugde, en aarselde daarom ook niet zijne dochter te schenken, aan den jongen prins, die hare hand zoo zeer verdiende.

Het huwelijk werd dan ook al heel spoedig bepaald, en weinige dagen daarna vierde men de bruiloft. *Aurora* beschikte daartoe alles, wat noodig was, en nooit zag men, bij zulke gelegenheid, zoo veel luister en pracht ten toon gespreid.

Lievelijn en zijne echtgenoot leefden, tot in hoogen ouderdom, deugdzaam en wel te vreden, en nog dagelijks spreekt men van het geluk, dat zijne onderdanen, onder zijne veeljarige regering, mogten genieten.

Zoo moeten rampen en tegenspoeden dikwijls dienen, om trotsche en hoogmoedige harten te vernederen, en bekwaam te maken voor zachtere aandoeningen en edele, deugdzame gezindheden.

De Spoken

IN HET

ONBEWOONDE KASTEEL.

En zeker edelman werd eens, door een Duitsch vorst, als afgezant naar een naburig rijk gezonden, om brieven van groote aangelegenheid over te brengen. Op eenen avond kwam hij vrij laat in een klein dorpje, en daar het reeds donker was besloot de edelman, die vier bedienden bij zich had, aldaar te overnachten; maar ongelukkig bevond zich daar ter plaats geene enkele herberg, waar zij behoorlijk hun nachtverblijf konden houden. Hij vroeg daarom aan eenen landman, of er geene gelegenheid voor hem zoude zijn, om dien nacht op het nabij gelegen kasteel te kunnen logeren, terwijl hij het plan had den volgenden morgen met den dag weder te vertrekken.

De boer antwoordde daarop, dat het kasteel door den eigenaar reeds lang verlaten was, dewijl het daar zoo geweldig spookte, dat het er niet uit te houden was. De booze geesten hebben het sedert dien tijd in bezit genomen, zeide hij verder, en elk

die zich op hetzelfde durfde wagen, heeft het met zijnen dood moeten boeten.

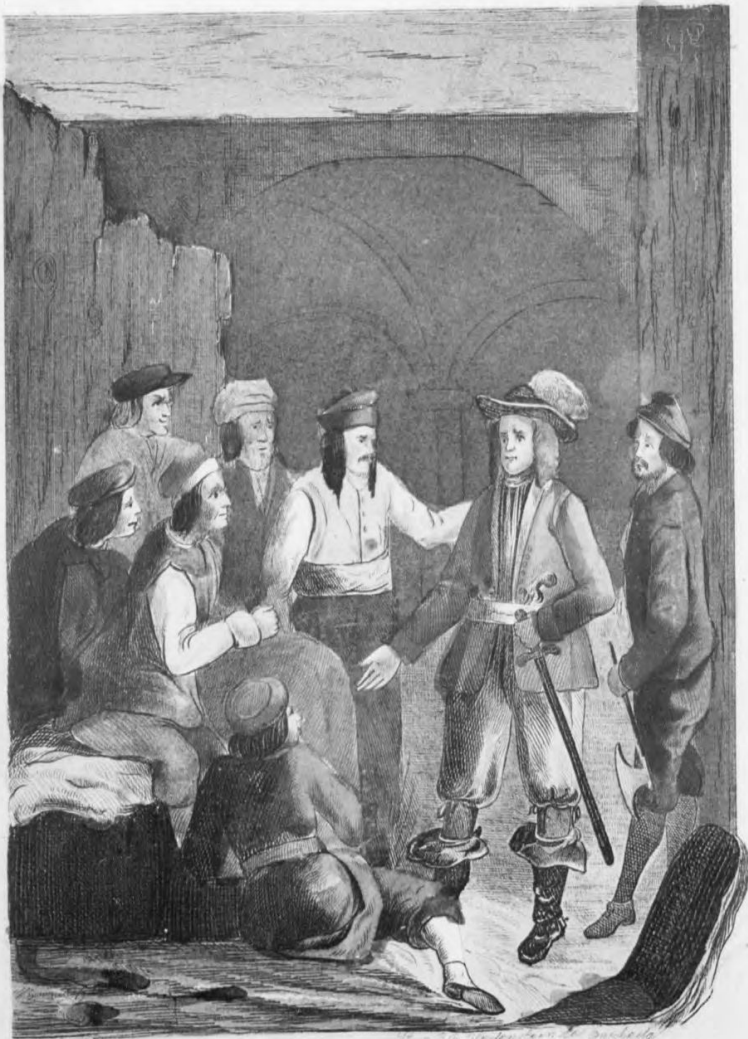
De edelman, die reeds lang gewenscht had eens een spook te zien, gaf daarop zijne begeerte te kennen, om aldaar zijn nachtverblijf te houden. »De geesten kunnen mij niet verschrikken,» zeide hij, »en daar ik nog nooit eenen geest gezien heb, ben ik begeerig, om met hem kennis te maken; en ten blijke dat ik voor hen niet bevreesd ben, wil ik mijne bedienden hier laten, en geheel alleen mij naar het kasteel begeven.

De goede landman deed zijn uiterste best den edelman deze vermetele onderneming te ontraden, door hem de gevaren voor te stellen, die hem bij die gelegenheid te wachten stonden, verhaalde hem daarbij ontzettende verschijningen, die onderscheidene waaghalzen aldaar gehad hadden, maar alles was te vergeefs; de edelman bleef bij zijn voornemen volharden, en vertrok met twee goede pistolen gewapend, en met eene lantaarn voorzien, naar het kasteel.

Toen hij aldaar aankwam doorliep hij onderscheidene vertrekken, doorzocht alle hoeken, of zich hier of daar ook iemand verborgen had, maar ontdekte niets. Daarop begaf hij zich naar eene slaapkamer, leide er een goed vuur aan, stak zijne pijp op, en luisterde aandachtig, of hij ook iets

ongewoons hoorde, terwijl hij zijne geladene pistolen op de tafel leide. Aldus lang te vergeefs naar eene verschijning gewacht te hebben, sloeg de klok twaalf uur, en daar hij vermoed was, besloot hij zich te bed te begeven. Naauwelijks echter was dit uur geslagen, of hij hoorde onder den grond een vreeselijk geraas. Ha! dacht hij, daar komen de geesten aan; welaan, ik wil hen te gemoete komen. Hij nam daarop zijne pistolen, begaf zich buiten de kamer, met de kaars in de hand, en zag in de gang een' man van eene buitengewone grootte voor zich staan, die als een ridder uit de dertiende eeuw was gekleed.

De edelman zag hem verwonderd aan, en vroeg hem vervolgens wie hij was; deze gaf hem echter geen antwoord, maar deed hem door teekens verstaan, hem te volgen. De edelman stak daarop het eene pistool in den gordel, en met het andere in de hand voldeed hij aan de wensch van het spook, terwijl hij de kaars in de linkerhand hield. Zij kwamen daarop aan eenen trap, dien zij afgingen, en bevonden zich toen in eene gang, maar naauwelijks had hij eenige schreden in dezelve gedaan, of de grond ontzong van onder zijne voeten hij daalde naar beneden, en bevond zich toen in een vertrek, daar meer dan twaalf personen waren, die er buitengewoon woest en verschrikkelijk uitzagen.

De spoken in het onbewoonde slot bl: 81.

Verschrikt en ontsteld op dit gezicht verwenschte hij zijne roekelooze onderneming, daar hij al spoedig bespeurde, dat, dewijl hij zich in zulk gezelschap bevond, hem het ergste te duchten stond. Spoedig zag hij dat hij hier bij valsche munters en moordenaars was, die door hunne spokerijen een ieder afschrikten, om hunne slechte handelingen te onderzoeken, en zich alzoo in veiligheid bevonden tegen alle nasporingen. Alhier tegenstand te bieden, door zich tegen zoo vele menschen te verdedigen, dat begreep de edelman dadelijk zoude geheel nutteloos geweest zijn.

De gaauwdieven zagen hem grijnzend aan, beschouwden hem van het hoofd tot de voeten, en gaven hunne vreugde te kennen, dat zij hem in hunne magt hadden. Daarop beraadslaagden zij onderling, wat zij nu met hem zouden aanvangen, of zij hem gevangen zouden houden, dan of zij hem maar dadelijk om het leven zouden brengen.

De edelman, die daar als eene rot in de val zat, schepte eindelijk moed, verhief zijne stem, en verzocht zijn onaagenaam gezelschap een woord te mogen zeggen. Dit werd hem toegestaan, en daarop sprak hij op eenen vasten en onbeschroomden toon:

»Mijne Heeren! mijn gedrag doet mij gevoelen,
»door mijne tegenwoordigheid alhier, dat ik eenen

»rockeloozen stap gedaan heb; maar het toont u ook,
»dat ik een man van eer en geen bloodaard ben.
»De eenigste begeerte, om op dit kasteel te vernachten,
»was om geesten te zien, en kennis met spoken te
»maken, daar ik altijd zeer naar verlangd heb. Ik
»beloof u als man van eer, het geheim, dat ik in
»dit kasteel zie, nooit aan eenig ander' te ontdekken,
»maar het altijd heilig voor mij alleen te bewaren.
»Ik verzoek u daarom uwe handen niet aan mij te
»slaan door eenen onschuldige te dooden, die nooit
»het plan had u eenig leed te doen; want reken er
»op, dat ook mijn dood rampzalige gevolgen voor u
»zoude kunnen hebben. Ik heb brieven onder mij
»berusten, die ik eigenhandig aan den koning moet
»ter hand stellen, en mijne vier bedienden, die ik
»in het naburige dorp heb achter gelaten, zullen
»zeker niets onbeproofd laten, om alle mogelijke
»nasporingen te doen, tot dat zij te weten zijn gekomen,
»wat er van mij geworden zij."

Deze rede bragt de roovers tot nadenken. Zij deden daarop den edelman onderscheidene vragen, bewonderden zijnen moed en zijne tegenwoordigheid van geest, en na dat zij zijnen naam en zijne woonplaats vernomen hadden, lieten zij hem eenen verschrikkelijken eed doen, waarbij de edelman plegtig moest beloven, hen nooit te zullen verraden, en beloofden hem daarop den volgenden morgen zijne vrijheid te

schenken. Zij haalden toen verscheidene flesschen fijne wijn voor den dag, en bragten alzoo den nacht vrolijk en welgemoed door.

Toen de edelman den volgenden morgen naar het dorp terug keerde, waren zijne bedienden zeer nieuwsgierig om te weten, hoe hij het dien nacht gehad had, en vele boeren, die sedert gehoord hadden, dat hij op het spokenkasteel geslapen had, waren zeer verwonderd, hem des morgens levend terug te zien. Zij drongen daarom bij hem aan, om van hem te vernemen, wat hij op het kasteel gehoord en gezien had, waarop hij verhaalde, dat hij daar dingen gezien, en zaken ondervonden had, die menig ander' van schrik zouden hebben doen sterven, en dat was ook inderdaad waar; maar bijzonderheden, die zij gaarne daarvan wilden weten, verhaalde hij niet. Hij gaf alleen te kennen, dat hij niemand zoude aanraden zich aan hetzelfde gevaar bloot te stellen.

Deze geschiedenis bevestigde dus in geene geringe mate, bij de eenvoudige landlieden, het geloof, dat het op het kasteel werkelijk spookte, dewijl zulk een voornaam en onverschrokken man zelf getuigde, daar buitengewone dingen gehoord en gezien te hebben; te meer nog daar het gedrag van den edelman iets geheimzinnigs had, en hij niet genoeg met de zaak voor den dag wilde komen.

De edelman reisde vervolgens met zijne bedienden

af, en dacht nog dikwijls aan het avontuurlijk voorval, dat hem bijna het leven gekost had. Hij hield intusschen getrouw zijn woord, van niemand met de eigenlijke omstandigheid bekend te maken; want, dacht hij, ik heb mijn woord van eer verpand, ofschoon het dan ook aan schelmen en moordenaars is, en zal de gegevene belofte houden, zoo als het een' man van eer betaamt.

Na verloop van ongeveer twaalf jaren, gebeurde het, terwijl de edelman een aanzienlijk gezelschap bij zich op zijn landgoed had, dat er een bediende bij hem kwam, die hem berigtte, dat er een man aan de poort van de burgt stond, die hem wenschte te spreken. Hij begaf zich daarop naar buiten, en zag daar een' man te paard, welke twee prachtig opgetooide paarden bij zich had, die hem aldus aansprak: »Hoog Edele Heer! Ik kom van wege het gezelschap, »in welks midden gij u, nu twaalf jaren geleden, »in zekeren nacht bevond, en aan hetwelk gij uw »woord verpand hebt, die geheime bijeenkomst niet »te zullen ontdekken. Gij hebt tot hier toe uw »gegeven woord getrouw bewaard, en tot loon daarvoor »heb ik in last u, uit hunnen naam, deze beide »paarden ter hand te stellen, en u tevens te bedanken, »voor dat gij dit geval geheim gehouden hebt. Thans, »daar het gezelschap uit een gegaan is, en de personen »zich buiten het koningrijk begeven hebben, om een

»ander middel van bestaan te zoeken, wordt gij »ontslagen van uwen gedanen eed, en van de ver- »pligting der geheimhouding van het voorgevallene.»

Hij overhandigde daarop de paarden aan den edelman, gaf zijn paard de sporen, en verdween als de wind van voor zijne oogen.

De edelman verhaalde daarop de geheele gebeurtenis aan de heeren, die bij hem waren, en elk, die het hoorde, verwonderde zich daarover, en werd versterkt in het geloof, dat er eigenlijk geene spoken zijn; maar dat dezelve gewoonlijk ontstaan door de zwakheid of de boosaardigheid der menschen, en dat alle booze geesten dadelijk verdwijnen, wanneer men slechts moed genoeg heeft, om de oorzaken der schijnbare buitengewone dingen behoorlijk te onderzoeken.

DE WEDUWE EN HARE TWEE DOCHTERS,

OF

HOOGHE STAAT MAAKT DEN MENSCH NIET ALTIJD GELUKKIG.

Er was eens eene weduwe, zijnde eene zeer brave vrouw, welke twee dochters had, die beide zeer beminnelijk waren. De oudste heette *Emilia* en de

jongste *Constantia*; zij waren beide van eene bijzondere schoonheid, zoodat elk, die haar zag, behagen in haar vond.

Op zekeren dag, dat de goede weduwe voor hare deur zat te spinnen, kwam er eene oude vrouw voorbij, die, met eenen stok in de hand, veel moeite had om voort te komen, alzoo zij zeer vermoeid scheen. »Het gaan schijnt u lastig te vallen,» zeide de weduwe tot de oude vrouw, »ga een weinig bij ons zitten, om uit te rusten. Geeft eenen stoel, mijne kinderen! voor dat oude moedertje.» — De beide meisjes stonden spoedig op, maar *Constantia* liep harder dan hare zuster, bragt denzelfden, en zettede dien bij de oude vrouw neder.

»Wilt gij niet iets drinken?» vroeg haar daarop de weduwe. »O ja, zeer gaarne,» antwoordde zij, »ik zoude ook gaarne een stukje willen eten, als het niet te veel van uwe goedheid gevergd ware.»

»Ik zal u zoo veel geven, als in mijn vermogen is,» hernam daarop de weduwe, maar daar ik arm ben, zult gij u met weinig moeten vergenoegen.»

Intusschen gebod zij hare dochters de goede oude vrouw te bedienen, die zich aan tafel gezet had.— »Ga naar den tuin, *Emilia*, en pluk eenige pruimen.» — *Emilia* gehoorzaamde hare moeder met tegenzin, en zeide in zich zelve: »heb ik daarom zoo veel zorg voor mijn boompje gehad, om nu de

pruimen aan die oude bedelaarster te geven?» — Zij durfde echter dit hare moeder niet weigeren, maar haar onaangenaam gezigt en hare geheele houding deden genoegzaam zien, dat zij de pruimen met weezin gaf.

En gij, *Constantia*! hebt gij niets om die goede vrouw aan te bieden? gij hebt geene pruimen, en uwe druiven zijn nog niet rijp.

»Dat is waar, lieve moeder!» zeide *Constantia*, maar ik heb nog twee versche eijeren, als ik daar de goede oude mede dienen kan, wil ik haar die van ganscher harte geven.»

Zonder het antwoord van het oude besje af te wachten liep *Constantia* dadelijk heen, om de eijers te halen; maar toen zij die aanbood was het, als of de oude in eene helder witte wolk gewikkeld was, en toen die optrok, zag zij in plaats van het oude moedertje eene schoone dame, kostelijk gekleed, voor zich staan. Op een' verhevenen toon sprak zij de weduwe met de volgende woorden aan: »ik zal uwe beide dochters, elk naar hare verdiensten, beloonen. De oudste zal eene voorname koningin, en de jongste de vrouw van eenen landman worden.» Daarop sloeg zij met hare tooverroede op de nederige hut; deze verdween, en oogenblikkelijk bevond zich daar ter plaatse eene fraaije boerderij. »Dit is het erfdeel van u, *Constantia*,» zeide zij; »weet dat ik

aan elk datgene geef, wat zij het meest begeert.” De dame, welke eene schikgodin bleek te zijn, verdween daarop voor hare oogen, en liet de moeder met hare dochters in groote verwondering staan.

Moeder en dochters traden daarop het huis binnen, en waren buitengemeen in haren schik, over de nette inrigting van hetzelfde, en over de geschikte meubels, die men daar vond. De stoelen en tafels waren wel niet prachtig, maar toch netjes bewerkt, en glommen als een spiegel. De bedden waren van linnen, dat zoo wit als sneeuw was, en zoo was alles naar evenredigheid. In de welingerigte stal vond men een veertigtal vette schapen, die fijne wol droegen, alsmede vier groote ossen en zes dikke koeijen.

Op de plaats zag men allerlei gevogelte, als: hoenders, eendvogels, duiven en andere. Achter het huis bevond zich een fraaije tuin, bezet met heerlijke vruchtboomen, die kostelijke vruchten droegen.

Emilia zag zonder jaloerschheid de gift aan, die hare zuster ontvangen had; zij hield zich onophoudelijk bezig met het aangename denkbeeld, dat haar toegezegd was van koningin te worden, en daarom schenen die dingen te gering in hare oogen, om de aandacht te boeijen.

Den volgenden dag hoorden zij op eenen hoorn blazen; zij gingen daarop aan de deur, en zagen

eenige fraai uitgedoste jagers, die hare woning naderden. Deze wenschten in dit aangenaam gelegen landverblijf wat uit te rusten, en zich een weinig, onder de schaduw der hooge boomen, te verkwikken.

Emilia beijverde zich vooral, om deze voorname gasten, met alle mogelijke voorkomenheid, die verkwikkingen aan te bieden, welke zij voorhanden had. De jonge koning, die daarbij tegenwoordig was, vond zoo veel behagen in haar, dat hij besloot haar te trouwen, en binnen weinige dagen was *Emilia* koningin van het land.

Nu scheen dan het geluk van *Emilia* volmaakt te wezen, en zij dacht niets te wenschen meer over te hebben. Zij liet toen hare zuster *Constantia* bij zich komen, en zeide tot haar: »ik wil niet dat gij slechts eene boerin zijt, kom bij mij aan het hof, en ik zal zorgen, dat gij een groot heer tot man krijgt.” — Maar deze zeide: »ik ben u zeer verplicht, voor de goedheid, die gij te mijnen opzigte betoont; maar ik ben het landleven en den arbeid gewoon, en vind daarin meer behagen, dan aan het hof te leven. Sta mij dus toe, mijne zuster! naar mijne eenvoudige woning terug te keeren, om aldaar in gezelschap onzer oude moeder op het stille land mijne dagen te eindigen.”

De koningin kon zich niet genoeg over de eenvoudigheid harer zuster verwonderen, en na

een kort afscheid, liet zij haar weder vertrekken.

Vervolgens werden er aan het hof maanden besteed, om allerlei soort van fraaije kleederen toe te stellen, terwijl concerten, bals, komedies en andere vermakelijkheden elkander gedurig afwisselden. De koningin was zoo tevreden met haren staat, dat zij in den beginne van vergenoegdheid des nachts niet slapen kon, en gedurig met welgevallen dacht aan de oude vrouw, welke haar dien gelukstaat bezorgd had. Maar welhaast gewende zij zich zoodanig aan de onafgebrokene uitspanningen, dat deze hare bekoorlijkheden grootendeels verloren, en daarentegen kwamen er weldra vele verdriete-lijkheden voor dezelve in de plaats. De hofdames namelijk betoonden haar groote achting en eerbied, als zij in hare tegenwoordigheid waren; maar zij bemerkte al ras, dat het grootendeels veinzerij was, en dat zij haar niet beminden; want dat zij in hare afwezigheid alle kwaad van haar spraken, en haar zochten verachtelijk te maken bij den koning, die meer en meer het oor aan deze kwaadspreeksters leende.

De vorst begon eindelijk te begrijpen dat hij eene groote dwaasheid begaan had, door eene eenvoudige boerin te trouwen, en begon toen zijne vrouw hoe langer hoe minder te achten; dit duurde zoo lang

tot dat hij zich niets meer aan haar liet gelegen liggen. Dit gedrag des konings, die te voren zoo veel werk van haar maakte, smartte haar buitengemeen; te meer nog dewijl zij geene enkele vriendin had, aan welke zij hare droefheid konde openbaren.

Zij bespeurde toen dat het aan het hof dikwijls de mode was, zijne vrienden uit eigenbelang te verraden, iemand die men haatte met voorkomendheid te ontvangen, en bij elke omstandigheid te liegen, zoo als zulks maar best te pas kwam. Dit eene en andere deed haar zeer leed, en de arme *Emilia* stierf bijna van verdriet; zij werd zeer mager van hartzeer, zoodat men wezenlijk medelijden met haar moest hebben.

Sedert drie jaren, dat zij koningin was geweest, had zij hare zuster *Constantia* niet gezien; dewijl zij vreesde dat een persoon van haren stand zich onteeren zoude, om eene zuster, die slechts eene boerin was, een bezoek te geven. Maar daar zij thans van droefheid overstelpt was, besloot zij eenige dagen op het land te gaan doorbrengen. Zij vroeg te dien einde de toestemming van den koning, die haar dezelve van ganscher harte toestond, omdat hij dan voor eenigen tijd van haar ontslagen zoude zijn. Tegen den avond kwam zij bij hare zuster *Constantia* aan. Toen zij nog verre af was hoorde zij reeds eenige

herders en herderinnen uit den omtrek, die voor de deur harer zuster vol vreugde zongen, dansten en zich vermaakten. — »Helaas!» zeide de koningin zuchtende, »waar is de tijd gebleven, toen ik mij ook als deze lieden, met gulle blijdschap vermaakte!» en de tranen kwamen haar bij dit denkbeeld in de oogen.

Zoodra zij zich bij *Constantia* aanmeldde, kwam deze haar te gemoet, en omhelsde haar regt hartelijk. Deze zag er zoo tevreden uit, en had een zoo goed voorkomen, dat de koningin zich niet verzadigen kon haar te beschouwen.

Constantia had eenen jongen boer getrouwd, die niet rijk, maar echter zeer braaf was. Hij bragt zich gedurig te binnen dat hij alles, wat hij bezat, aan zijne vrouw te danken had, en stelde daarom alles in het werk, om haar zijne erkentelijkheid te toonen, door haar het leven zoo aangenaam te maken, als hem mogelijk was, en ook zij beminde haren echtgenoot met dezelfde liefde en toegenegenheid.

Constantia had slechts twee bedienden, eenen knecht en eene meid, maar deze beminden haar, en behartigden hare omstandigheden, als of zij kinderen des huizes waren, omdat zij ook altijd goed behandeld, en behoorlijk beloond werden. Al hunne naburen hielden ook veel van hen, en ieder beijverde zich, om daarvan blijken te geven. — Zij bezaten weinig

Emilia en Constantia of de staat van geluk bl: 92.

geld, maar zij hadden ook niet veel noodig, want zij verbouwden hun koorn, hunne aardappelen, hunne olie en meer andere huiselijke zaken zelve. Hunne koeijen verschaften hun melk en kaas, en van de wol hunner schapen sponnen zij voor hen en hunne twee kinderen, waarmede zij gezegend waren, kleederen. Daarbij waren zij allen gezond en wel, en des avonds, wanneer de zon aan den westelijken horizont voor hun gezicht was verdwenen, vermaakten zij zich in gezelschap der landlieden uit de nabuurschap, met vrolijke scherts, of met zingen en dansen.

»Helaas!» riep de koningin uit, »de schikgodin heeft mij een slecht geschenk gegeven, door mij eene kroon te schenken. Men vindt geene ware vreugde in de prachtige paleizen, maar in de onschuldige vermaken van het land.»

Naauwelijks had zij deze woorden gesproken, of de schikgodin verscheen, en stond voor hare oogen. »Ik heb u niet willen beloonen, door u koningin te maken, maar u willen straffen,» zeide zij, »de-wijl gij mij uwe peren met tegenzin hebt aangeboden. Om gelukkig te zijn, zoo als uwe zuster is, behoeft men geene groote schatten te bezitten, noch hoogen staat in de maatschappij te bekleeden; daartoe is het noodzakelijke genoeg, en moet men zelfs niet meer wenschen.»

»Ach, mevrouw!» riep *Emilia* daarop uit, »ik

ben thans van mijne dwaze begeerlijkheid genezen, door de straf, die gij mij hebt laten ondergaan.

Dat uw toorn op mij dan nu ook bevredigd zij! Ik bid u maak een einde aan mijne ongelukken!"

»Deze uwe bede zal verhoord worden," hernam daarop de schikgodin. »De koning, die u sedert lang niet meer bemint, heeft reeds eene andere echtgenoot voor zich gekozen, en morgen zal hij u dit door zijne officieren doen aanzeggen, en u van zijnentwege doen gebieden, van u niet weder aan zijn hof te laten zien."

Deze voorzegging werd inderdaad vervuld, *Emilia* bragt hare overige levensdagen bij hare zuster *Constantia* in groote tevredenheid, en in veelvuldige landelijke gemakkelikheden door; en wanneer zij al eens aan hare vorige leefwijze dacht, dankte zij van ganscher harte de goede schikgodin, die haar thans een zuiver genoeg deed smaken, door haar terug gebragt te hebben naar de ouderlijke woning en het vreedzame landleven.

DE SCHOONE KAROLINA EN MOMUS,

OF,

BRAAFHEID BELOONT ZICH ZELVE.

Er was eens een koopman, die zeer rijk was. Hij had zes kinderen, drie jongens en drie meisjes; en daar hij een zeer verstandig man was, spaarde hij niets, om zijnen kinderen eene goede opvoeding te geven. Hij gaf hun onderscheidene meesters, die hun onderscheidene talen en wetenschappen, alsmede de muziek onderwezen.

Zijne dochters waren zeer schoon, maar de jongste, *Karolina* genaamd, overtrof hare zusters verre in schoonheid en bevalligheid; zij werd bewonderd, door elk die haar zag. Om die reden werd zij dan ook de *schoone Karolina* genoemd, welke naam bij hare zusters veel jaloerschheid en haat verwekte.

Zoo zeer *Karoline* uitmuntte in schoonheid en uiterlijk aanzien, zoo zeer muntte zij ook uit in edelheid van hart en braafheid van wandel. De oudere zusters waren zeer hoogmoedig en trotsch, op haars vaders rijkdom. Haar grootste vermaak was

voor voorname dames te spelen, maar met andere burgermeisjes om te gaan, wilden zij niet; zij zochten daarom meer den omgang van dames van hoogen staat. Zij bragten dan ook het grootste gedeelte van den dag door met haar op te schikken, en overigens bezochten zij zooveel mogelijk de komedie, concerten en bals.

Karolina strekte dikwijls ten spot van hare zusters, omdat die een groot gedeelte van den dag met het lezen van nuttige boeken, en met zich te oefenen in de muziek, doorbragt.

Daar het bekend was dat de vader van deze meisjes zeer rijk was, kregen zij dikwijls aanzoek van jonge, rijke kooplieden tot een huwelijk, maar de beide oudsten sloegen dit gedurig af, zeggende dat zij niet trouwen wilden, als met eenen hertog of ten minste met eenen graaf. Ook de schoone *Karolina* werd meer dan eens ten huwelijk gevraagd, maar zij gaf ten antwoord dat zij nog te jong was, om zich in den echtenstaat te begeven, en dat zij ook haren ouden vader nog eenige jaren gezelschap wilde houden.

Dan wat gebeurde er. Door een bankroet van een voornaam handelshuis verloor de brave koopman een groot gedeelte van zijne goederen, en daar het zelden gebeurt dat een ongeluk alleen komt, zoo ook ontving hij eenige dagen daarna de tijding, dat

een rijkgeladen schip, met kostbare koopwaren, op zee verongelukt was. Daardoor werd hij op eens van al zijne goederen beroofd, want naauwelijks bleef hem zoo veel over, om een klein landhuis, in de nabijheid der stad, te kunnen bewonen.

De koopman verhaalde zijnen kinderen deze noodlottige omstandigheden met schreijende oogen, er bijvoegende, dat door den drang der zaken zij nu genoodzaakt zouden zijn, op het land te gaan wonen, en dat hij hoopte, dat zij hem getrouw zouden bijstaan, om het land te bearbeiten, dat nu het eenigste middel was, om hen voor nijpende armoede te behoeden.

De oudste dochters verklaarden daarop, dat zij niet op het land wilden wonen, en dat er verscheidene jonge lieden waren, die zich zeer gelukkig zouden achten, als zij met haar in het huwelijk konden treden, hoewel zij thans niet meer rijk waren. De teleurstelling dezer juffers was echter zeer groot, toen zij bemerkten, dat degene, welke voorheen met zooveel aandrang naar hare hand gedongen hadden, zich thans niet verwaardigden naar haar om te zien; en daar zij om hare trotschheid zich algemeen gehaat gemaakt hadden, werden zij ook van niemand beklaagd, en van sommigen hoorde men zelfs zeggen: »het verheugt mij regt hartelijk, dat die hoogmoedige dames vernederd zijn, laten zij nu op het land de schapen en de zwijnen hoeden.»

Intusschen was elk begaan dat dit ongeluk ook de goede *Karolina* trof. Hare deugden werden bij die gelegenheid overal verhaald, en elk wenschte haar een beter lot toe. Echter klaagde *Karolina* het minst over het verlies van haren rijkdom. »Wat zoude het mij baten,» zeide zij dikwijls, »nacht en dag dit ongeluk te beschrijven, daardoor is toch niets te winnen; men kan toch ook gelukkig leven zonder groote schatten te bezitten.»

Toen zij hunne nieuwe woning op het land betrokken hadden, begon de koopman met zijne zonen het land te bebouwen. *Karolina* gewende zich toen des morgens te vier uren op te staan, maakte dan het huis schoon, en hield zich vervolgens onledig met het middagmaal voor het gezin gereed te maken. Dit viel haar in het eerst zeer moeilijk, want zij was aan geen meidenwerk gewoon; maar weldra namen hare krachten toe, de bezigheid maakte haar sterk, vrolijk en gezond. Als zij haar werk volbragt had, las zij haren vader uit een nuttig boek iets voor, of speelde op de piano, terwijl zij dezelve met hare fraaije stemaccompagneerde.

Hare zusters daarentegen, die tegen haren wil het land bewoonden, verveelden er zich doodelijk. Zij stonden des morgens te tien uren op, bragten het grootste gedeelte van den dag met wandelen door, en hielden zich voor het overige bezig met zich te

beklagen, dat zij nu de aangename gezelschappen moesten missen, daar zij in de stad zoo veel genoeg in vonden, en dat zij nu geene fraaije kleederen meer konden dragen. »Zie die *Karolina* eens,» zeiden zij dikwijls, »die heeft eene lage ziel en is zoo dom, dat zij tevreden is met hare ongelukkige omstandigheden.»

De vader was echter van een ander gevoelen. Hij wist zeer wel dat *Karolina* zeer verstandig en meer geschikt was, om in de gezelschappen te schitteren, dan hare zusters, en dat hare deugd en vooral haar geduld oneindig verheven was, boven die zijner andere kinderen.

Aldus verliep er een paar jaar dat dit gezin in de eenzaamheid leefde, toen de vader eenen brief ontving, in welken men hem meldde, dat een schip, hetwelk men voor verloren gehouden had, en daar hij koopwaren op had, gelukkig in de haven was gekomen. Dit nieuws bragt de oudste meisjes het hoofd op hol, die nu welhaast het land dachten te kunnen verlaten, waar zij zich zoo zeer verveelden.

De vader moest toen naar de stad, en toen hij vertrekken zoude baden zij hem, haar mooie kleederen en fraaije kapsels mede te brengen. *Karolina* vroeg echter niets, want zij dacht in zich zelve, dat al het geld van den vader ontoereikend zoude zijn, om alles te koopen, wat hare zusters wel wenschten. — »Moet ik u dan niets mede brengen, *Karolina*?»

vraagde hij haar. — »Dewijl gij de goedheid hebt, lieve vader! aan mij te denken,» antwoordde zij, »bid ik u mij eene roos mede te brengen, want die vindt men hier niet.» — Niet dat zij juist zoo veel van eene roos hield, maar zij wilde door haar gedrag hare zusters niet beschaamd maken, die al ligt zouden gezegd hebben, dat het was om uit te munten, dat zij niets vroeg.

De goede man vertrok, maar toen hij ter bestemde plaats was aangekomen, werd hij in een proces gewikkeld, dat hem veel moeite veroorzaakte, en hem tevens zoo veel kosten op den hals haalde, dat hij nagenoeg zoo arm weder naar huis reisde, als hij gekomen was. Hij maakte zich dan ook, na afgedane zaken, zoo spoedig mogelijk tot de afreis gereed, en verheugde zich reeds in het vermaak, dat hij, bij het wederzien van zijne kinderen, smaken zoude.

In zijne terugkomst moest hij een groot bosch doorreizen, en daar het reeds donker begon te worden, toen hij er aan kwam, had hij het ongeluk van in hetzelfde te verdwalen. Daarbij regende het geweldig, en de wind hilde zoo verschrikkelijk door de boomen, dat hem hooren en zien verging. Toen het geheel nacht geworden was, wist hij volstrekt niet meer, waarhenen zijne schreden te rigten, en daar hij gedurig de wolven rondom zich hoorde huilen, vreesde hij ieder oogenblik, door dezelve aangevallen en

verslonden te worden. Weldra echter bespeurde hij dat hij zich in eene lange laan bevond, aan welk einde hij, zeer ver van zich af, een groot licht bespeurde. Hij reed op dat licht af, en ontdekte spoedig dat hij een prachtig paleis naderde, hetwelk geheel verlicht was.

De koopman dankte voor die ontdekking den goeden God, en haastte zich om aan dit paleis te komen, dat dan ook na eenigen tijd het geval was. Maar hoe verwonderd was hij, daar volstrekt geen levend schepsel aan te treffen. Zijn paard geleidde hem eerst naar eenen openstaanden stal, en aldaar eenen goeden voorraad van haver en hooi gevonden hebbende, begon het dier, dat bijna stierf van den honger, er met groote gretigheid van te eten.

Nadat de koopman zijn paard goed voorzien en vastgemaakt had, trad hij in het paleis. In eene groote zaal gekomen zijnde vond hij daar een groot brandend vuur, benevens eene goed gedekte tafel, die voorzien was van onderscheidene soorten van vleesch en andere geregten. Hij ging daarop bij het vuur zitten, om zich te droogen; want door den aanhoudenden regen was hij door en door nat geworden. Hij was echter niet zonder vrees, dat de eigenaar van het paleis, de vrijpostigheid, die hij zich aanmatigde, kwalijk zoude nemen, maar, dacht hij in zich zelve, ik hoop, dat men de omstandigheden in aanmerking zal nemen, waarin ik mij bevind, en

mij daarom de vrijheid, die ik gebruik, ten goeden zal houden. Hij wachtte nog eenen geruimen tijd, en schoon het al na middernacht was, zag hij echter nog niemand komen. Eindelijk kon hij den honger niet langer wederstaan, hij nam daarop een gebraden hoen, en at het schielijk, schoon niet zonder te beven, op. Hij dronk ook eenige glazen wijn, welke hem geheel verfrischten en nieuwen moed gaven. Daarop verliet hij de zaal, en kwam in onderscheidene prachtig gemeubileerde vertrekken. Eindelijk kwam hij in een slaapvertrek, alwaar zich een kostelijk donzen bed bevond, en daar hij zeer vermoeid was, gebruikte hij de vrijheid de deur te sluiten, en begaf zich te bed.

De klok sloeg tien uren in den morgen toen hij de oogen open deed. Hij gevoelde zich door den zachten slaap geheel verkwikt, en was zeer verwonderd een zeer zindelijk kleed te vinden, in de plaats van het zijne, dat reeds zeer oud, en door den regen geheel bedorven was. Dit paleis, dacht hij, behoort zekerlijk aan eenige weldadige schikgodin, die zich over mijne treurige omstandigheden erbarmd heeft. Hij kleepte zich aan, zag uit het raam, en bemerkte eenen heerlijken tuin, met de keurigste bloemen, die men ooit gezien heeft. Hij trad daarop in de zaal, waar hij den vorigen avond gesoupeerd had, en vond daar op eene kleine tafel, heerlijke chocolade. »Ik bedank

u voor uwe goedheid, weldadige schikgodin!” zeide hij, terwijl hij van het ontbijt een goed gebruik maakte.

Vervolgens ging de goede man naar den stal, om zijn paard op te zadelen, ten einde de reis verder voort te zetten. Hij ging toen langs een bed met heerlijke rozen, en daar hem dit het verzoek van zijne *Karolina* te binnen bragt, plukte hij eenen fraaijen tak, daar verscheidene rozen en knoppen aan waren. In hetzelfde oogenblik hoorde hij een groot geraas, en zag tot zijne verbazing een schrikkelijk dier hem naderen. »Gij zijt zeer ondankbaar,” zeide hem het gedrocht, met eene ontzagwekkende stem, »ik heb u het leven gered, en u in mijn paleis ontvangen, en daarvoor onsteelt gij mijne rozen, die ik meer dan iets anders bemin! Om dezen misslag te boeten moet gij sterven; ik geef u slechts een kwartier uren tijd, om u tot den dood voor te bereiden!”

De koopman wierp zich, op het hooren van deze woorden, op de kniën, en zeide tot het dier, terwijl hij de handen vouwde: »Genadige heer! vergeef mij deze vrijpostigheid! ik dacht niet u te beleedigen, door eene roos voor mijne dochter te plukken, die mij daarom gevraagd had.”

»Ik heet niet *Genadige Heer*,” antwoordde hij, maar ik heet *Momus*; ik houd van die complimenten niet; maar ik wil dat men spreekt zoo als men denkt. Geloof derhalve niet, mij te bewegen door uwe vleijerij.”

»Maar gij hebt daar van uwe dochters gesproken; welaan! ik wil u het leven schenken, onder voorwaarde, dat eene van uwe dochters vrijwillig hier kome, om in uwe plaats te sterven. Gij zult mij echter plegtig zweren, dat indien uwe dochters weigeren, hieraan te voldoen, gij binnen den tijd van drie maanden zult terug komen, om te sterven.»

De koopman nam deze voorwaarde aan; hij had echter het plan niet eene zijner dochters aan dit leelijke monster op te offeren; maar hij dacht: ik zal dan ten minste nog het vermaak hebben, mijne kinderen te omhelzen, en eenige weken in hun gezelschap kunnen leven.»

Hij zwoer dan op den bepaalden tijd terug te zullen komen, en *Momus* zeide, dat hij kon vertrekken, wanneer hij wilde. »Maar,» voegde hij er bij, »ik wil niet dat gij met ledige handen gaat. Keer terug in de kamer, daar gij geslapen hebt, en gij zult er eenen ledigen koffer vinden, gij kunt die vol pakken met al wat gij begeert, en ik zal dezelve in uw huis bezorgen.» — Daarop verwijderde hij zich, en de koopman zeide bij zich zelve: »als ik toch moet sterven, heb ik ten minste de troost, van mijne kinderen niet zonder brood te laten.»

Hij ging dan naar de slaapkamer terug, en daar eene groote hoeveelheid goudstukken gevonden hebbende, vulde hij den koffer daarmede, sloot den-

zelven digt, en na zijn paard uit den stal gehaald te hebben, vertrok hij van het paleis, met eene treurigheid, die gelijk was aan de vreugde, met welke hij hetzelfde was binnen getreden.

Het paard koos van zelf den weg uit het bosch, en weinige uren daarna kwam de koopman in zijne woning terug. Zijne kinderen kwamen hem vol vreugde te gemoet; maar in plaats van hunne omhelzingen te beantwoorden, begon hij overluid te weenen, toen hij hen aanzag. Hij hield den rozen-tak in zijne hand, en, terwijl hij denzelfden aan *Karolina* overreikte, zeide hij: »zie daar, mijne lieve! de beloofde roos, dezelve komt uwen ongelukkigen vader zeer duur te stade.» Daarop verhaalde hij de rampzalige geschiedenis, die hem overkomen was, en verviel daarop in diep gepeins.

Op dit verhaal begonnen zijne kinderen bitterlijk te weenen, behalve *Karolina*, die hare bedaardheid behield. Hare zusters begonnen haar daarom zeer te beleedigen, zeggende: »ziet nu dat onbarmhartige schepsel eens aan! waarom vroeg zij geene fraaije kleederen, zoo als wij. Maar neen! Mejuffer wilde zich doen onderscheiden, en wordt daardoor de oorzaak van den dood onzes lieven vaders, en beweent hem zelfs niet!»

»Dat zoude ook zeer nutteloos zijn,» antwoordde *Karolina*, »waarom zoude ik den dood mijns vaders

beweenen? hij zal niet sterven. Dewijl het monster wel eene zijner dochters in zijne plaats wil nemen, wil ik mij aan de woede van het dier overgeven, en zal mij daarin zeer gelukkig achten, dewijl ik stervende de vreugde zal genieten, mijnen vader van den dood gered te hebben.”

»Neen, neen,» zeiden hare broeders, »gij zult niet sterven, wij zullen met ons drieën het dier aanvallen, en zoo wij het niet kunnen overwinnen, zullen wij ons dood vechten.”

»Het is niet mogelijk dat monster te overwinnen,» viel de vader hen in de reden, »het dier is zoo sterk, dat er geen middel toe is om hetzelve te doen sterven. Het doet mij intusschen een groot genoegen, dat gij uw leven wilt wagen, om het mijne te redden; ook ben ik ten uiterste gevoelig voor den goeden wil van *Karolina*: maar ik ben oud, en heb slechts weinige jaren meer te leven, en daarom zal ik niet toestaan, dat een ander zich voor mij in de bres stelle.”

»Ik verzeker u, vader!» zeide daarop *Karolina*, »dat gij zonder mij niet naar het paleis zult terug keeren; gij kunt mij toch niet beletten u te volgen. Hoewel ik jong ben, ben ik toch niet zeer gehecht aan het leven; en ik wil liever door het monster verslonden worden, dan van verdriet over uw verlies sterven.

Wat de vader hiertegen ook mogt inbrengen, stond er *Karolina* toch op, dat zij met haren vader naar het paleis wilde vertrekken; maar de zusters waren er heimelijk blijde over, dewijl zij daardoor van haar zouden ontslagen worden, die zij steeds met nijdige oogen hadden aangezien.

Toen de vader zich des avonds te bed wilde begeven, zag hij op eens den koffer, dien hij op het paleis met goudstukken gevuld had. Hij besloot daarvan niets aan zijne kinderen te zeggen, omdat zij dan dadelijk bij hem zouden aandringen, om weder naar de stad te keeren, en hij had besloten op het land zijne dagen te eindigen.

Eindelijk kwam de zoo lang gevreesde dag aan, dat de vader met *Karolina* naar het paleis zouden vertrekken. De beide oudste dochters drukten zich aan de oogen, en deden als of zij schreiden, maar in hare harten waren zij heimelijk verblijd, dat zij nu van hare gehate zuster zouden ontslagen worden; doch de broeders waren uitermate bedroefd, gelijk de vader ook. Alleen *Karolina* schreide niet, omdat zij de droefheid haars vader en van hare broeders niet wilde vermeederen.

Zij begaven zich vervolgens op reis. Het paard nam van zelf weder den weg door het bosch, en tegen den avond zagen zij in de verte het verlichte paleis, en kwamen weldra bij hetzelve aan.

De goede koopman trad met zijne dochter in de groote zaal, waar zij eene tafel vonden aangeregt, die met de keurigste spijzen voorzien was. De vader had het hart niet, om van het eten gebruik te maken; maar *Karolina* bedwong zich om gerust te schijnen, zette zich aan tafel, en bediende ook haren vader.

Na den maaltijd hoorden zij een groot geraas, en toen nam de koopman afscheid van zijne dochter, onder eenen vloed van tranen; want hij dacht wel, dat *Momus* nu verschijnen zoude, hetwelk ook in der daad het geval was.

Karolina beefde op dit gezigt over haar geheele ligchaam; maar stelde zich toch spoedig zoo goed mogelijk gerust. *Momus* vraagde haar daarop, of zij geheel vrijwillig daar gekomen was, welke vraag zij bevende met ja, beantwoordde. »Gij zijt zeer grootmoedig jegens uwen vader, zeide hij, en ik ben u daarvoor zeer verplicht. Vervolgens het woord tot den koopman wendende, zeide hij: »Gij kunt heden nacht hier blijven,» en morgen zult gij tot uw gezin terug keeren, maar daarna moet gij u nooit weder te dezer plaats laten zien.» Hij verwijderde zich daarop, en liet den vader met zijne dochter alleen.

»Ach, mijne lieve *Karolina*! zeide de vader, »ik gevoel dat ik uw verlies niet overleven zal, en daarom bid ik u laat mij hier blijven, ik kan.....
»Neen, neen,» zeide *Karolina* met standvastig-

heid, »gij gaat morgen vertrekken; ik verlaat mij op de hulp des hemels; misschien komt er nog eene onverwachte redding voor mij opdagen.»

Zij begaven zich daarop, overstelpt van droefheid, te bed, en dachten den geheelen nacht niet te zullen slapen, maar naauwelijks hadden zij zich nedergelegd, of zij werden door eenen diepen slaap overvallen, en ontwaakten niet voor dat de zon reeds eenige uren geschenen had.

Gedurende den slaap zag *Karolina* in den droom eene witte gedaante tot haar naderen, die tot haar zeide: »Mijne lieve *Karolina*, ik ben tevreden over de schoone daad, die gij doet, daar gij uw leven wilt geven, om dat van uwen vader te redden. Uwe deugd zal niet onbeloond blijven.»

Des morgens verhaalde *Karolina* dezen droom aan haren vader, en hoewel hij daardoor eenigzins vertroost en bemoedigd werd, was hij echter onuitsprekelijk bedroefd, toen hij zich uit de armen zijner lieve dochter losrukken, en van haar scheiden moest.

Nadat hij vertrokken was ging *Karolina* in de zaal zitten, dacht ernstig over hare omstandigheden na, en begon toen bitter te weenen. Doch daar zij zeer moedig was, besloot zij zich niet te zeer te bedroeven, maar haar lot gelaten af te wachten, voor den weinigen tijd, welke zij nog te leven had; want zij geloofde zekerlijk dat *Momus* haar des avonds

zoude opeten. Zij besloot intusschen om eens rond te wandelen, en de onderscheidene vertrekken van het kasteel te gaan zien. Zij kon niet nalaten de schoonheid van hetzelfde te bewonderen; maar hoe verwonderd stond zij te kijken, boven de deur van eene kamer de navolgende woorden, die met gouden letters geschreven waren, te lezen: *Kamer voor de schoone Karolina*. Zij opende de deur, en werd verblind door de pracht, die in deze kamer heerschte; maar hetgeen hare aandacht bijzonder trok was eene groote bibliotheek, eene fraaije fortepiano, benevens verscheidene muziekboeken.

Het gezigt van deze voorwerpen boezemde *Karolina* meer moed in. Men wil niet, aldus dacht zij, dat ik mij hier zal vervelen, en zoo ik hier slechts een' dag moest blijven, zoude men zoo vele omstandigheden om mij niet gemaakt hebben. Zij werd dan ook meer vrijpostig, opende de boekenkast, kreeg er een boek uit, en na het geopend te hebben las zij op de eerste bladzijde: *wensch, gebied; gij zijt hier de koningin en de beheerscheres*.

»Helaas!» riep zij al zuchtende uit, ik wensch niets meer, dan mijnen vader te zien, en te weten, hoe hij het op dezen oogenblik maakt.»

Hoe groot was hare verwondering, toen zij onwillekeurig in eenen spiegel zag, en daar haren vader

ontdekte, die in eene zeer treurige houding weder te huis kwam. Hare zusters kwamen hem te gemoet, en hoezeer zij zich aanstelden om treurig te schijnen, scheen echter de vreugde over het verlies van *Karolina* haar uit de oogen.

Eenige oogenblikken daarna verdween dit geheele gezigt uit den spiegel, en *Karolina*, die deze goedheid aan *Momus* toeschreef, kon niet voorbij dezen, voor zijne welwillendheid te haren opzigte, te danken.

Te behoorlijker tijd vond zij in de zaal eene welvoorzene tafel, en gedurende het eten hoorde zij een aangenaam muziek, van verschillende instrumenten, hoewel zij niemand zag. — Des avonds, toen zij aan de tafel zoude gaan, hoorde zij het geraas, dat de komst van *Momus* aanduidde, hetwelk haar eenen grooten schrik aanjaagde, welhaast verscheen hij, en sprak haar aldus aan:

»Schoone *Karolina*!» »wilt gij mij toestaan bij uw avondeten tegenwoordig te zijn?» — »Dat staat aan u,» antwoordde *Karolina*, gij zijt hier de meester.» — »Neen,» antwoordde hij, gij alleen zijt hier meesteres; gij hebt mij slechts te bevelen van hier te gaan, zoo mijn gezelschap u verveelt, en ik gadedelijk vertrekken. Zeg mij, mijne waarde! vindt gij mij niet zeer leelijk?»

»Dat kan ik niet ontkennen,» antwoordde *Karolina*; »intusschen moet ik toch ook zeggen, dat ik getrof-

fen ben over uwe goedheid en voorkomenheid, die gij toont voor mij te hebben, en dat ik somtijds daardoor vergeet, dat gij zulk een onbehagelijk voorkomen hebt.”

»Gij hebt wel gelijk,” hernam *Momus*, »ik bezit waarlijk een goed hart, maar ik ben toch niets anders dan een monster.”

»Er zijn menschen, die meer monster zijn, dan gij,” viel *Karolina* hem in de reden. »Het is toch beter een misvormd ligchaam dan een valsch en ondankbaar hart te hebben.”

»Als ik meer verstand had,” antwoordde *Momus* daarop, »zoude ik u hierop een fraai compliment maken; maar alles wat ik u zeggen kan, is, dat ik u deswege zeer verplicht ben.”

Met een meer opgeruimd gemoed gebruikte *Karolina* vervolgens het avondeten met veel smaak; maar na den maaltijd dacht zij haast van schrik te sterven, toen *Momus* haar den voorslag deed, of zij wel zijne vrouw wilde worden. — Zij kon in het eerst niet antwoorden, daar zij ook vreesde den toorn van hem op te wekken, door hare weigering, echter antwoordde zij na eenige oogenblikken, »neen, dat is onmogelijk.”

Momus wilde daarop eene zucht geven, maar maakte zulk een verschrikkelijk gefluit, dat het geheele paleis er van weergalmde. *Karolina* beefde

van angst, maar werd weldra gerust gesteld, toen hij haar op eenen treurigen toon groette, en de kamer verliet, terwijl hij van tijd tot tijd omzag, om haar nog eens aan te zien.

Toen *Karolina* alleen was gevoelde zij een diep medelijden met den armen *Momus*, »Helaas!” zeide zij in zich zelve; »wat is het jammer, dat hij er zoo afzigtelijk uitziet, daar hij anders zoo goed is.”

Aldus bragt *Karolina* drie maanden in het paleis door. *Momus* kwam haar elken avond een bezoek geven, en voerde met haar, gedurende het eten, een gesprek, waarin hij toonde een gezond verstand te hebben, zonder dat men echter er van zeggen kon dat hij een fijn vernuft had. Geen dag ging er echter voorbij dat *Karolina* niet zijne goedheid onderzond. De gewoonte had haar aan zijne leelijkheid gewend, en ver van het oogenblik van zijn avondbezoek te vreezen, keek zij dikwijls op haar horologie, om te weten, of het haast negen uren was; want *Momus* bleef nooit in gebreke op dat uur te verschijnen.

Eene zaak was er maar, die haar zeer hinderde, namelijk, dat hij haar telkens vroeg, voor zich te verwijderen, of zij zijne vrouw wilde worden, en dat hij dan, op hare weigering, doordrongen van smart, heen ging.

Op zekeren dag zeide *Karolina* tot hem: »gij doet mij groot verdriet aan, door naar mijne hand te dingen, maar ik ben te opregt u niet openhartig te moeten bekennen, dat zulks nooit zal gebeuren. Ik wil wel altijd uwe vriendin zijn, maar ik hoop dat gij u daarmee vergenoegen zult.»

»Als het dan niet anders zijn kan,» zeide *Momus*, »dan zal ik mij zoo goed mogelijk zoeken te troosten. Ik weet wel dat ik zeer leelijk ben; maar ik bemin u te zeer om u verdriet te veroorzaken, en gevoel mij reeds gelukkiger, dat gij steeds mijne vriendin wilt zijn. Beloof mij dan, mij nooit te zullen verlaten.»

Karolina bloosde bij deze woorden. Zij had in den spiegel gezien, dat haar vader ziek was geworden, over het verdriet van haar verlies, en zij wenschte niets vuriger dan hem eens weder te zien, en hem te kunnen troosten, door hem te kennen te geven hoe zij het had.

»Ik zoude u wel kunnen beloven,» zeide zij daarom tot *Momus*, »u nooit te zullen verlaten, maar ik heb eene groote begeerte mijnen vader eens weder te zien, en ik vrees, zoo gij mij dit verzoek weigert, ik van droefheid sterven zal.»

»Liever zoude ik willen sterven, dan u verdriet aan doen,» antwoordde *Momus*. »Ik zal u naar het ouderlijke huis laten vertrekken, gij blijft dan zeker

bij uwen vader, en ik ongelukkige, zal sterven over het gemis van mijne waarde *Karolina*.»

»Neen, neen,» hernam zij, terwijl haar de tranen uit de oogen vloeiden, »gij hebt mij zoo veel goedheid bewezen, en ik zoude de oorzaak van uwen dood zijn? — Ik beloof u binnen den tijd van acht dagen terug te keeren. Gij hebt mij in den spiegel doen zien dat mijne zusters getrouwd en mijne broeders naar het leger vertrokken zijn, alzoo is mijn vader alleen. Sta mij dan toe dat ik hem slechts eene week gezelschap houde.»

»Gij kunt morgen vertrekken,» antwoordde *Momus*, »maar vergeet uwe belofte niet, *Karolina*! »Gij hebt slechts dezen ring op de tafel te leggen als gij naar bed gaat, wanneer gij weder terug wilt komen, en dadelijk zal aan uwe wensch voldaan worden.» — Na dat *Momus* deze woorden gezegd had, ging hij zuchtende heen.

Karolina vergat niet met haren ring te doen, zoo als *Momus* haar gezegd had, en toen zij des morgens ontwaakte, bevond zij zich in het huis haars vaders. Na dat zij opgestaan was, vond zij bij haar bed eenen koffer, gevuld met kostbare kleederen, die met goud en edelgesteenten bezet waren. Zij kleedde zich daarop netjes aan, terwijl zij de goede *Momus* dankte voor zijne oplettendheid ten haren opzigte.

Daar zij zeer verlangend was haren vader te zien

schelde zij, en er kwam eene dienstmeid boven. Deze haar ziende gaf een gil van verwondering; daarop kwam haar vader boven, en deze, verrukt van blijdschap, viel haar in de armen, en meende te sterven van vreugde, toen hij zijne lieve *Karolina* weerzag. Zij hielden elkander langer dan een kwartier uurs omarmd. Na de eerste vervoeringen van blijdschap vertelde zij, hoe zij het gedurende hare afwezigheid gehad had, welk verhaal de goede man met de grootste aandoening vernam.

Intusschen hadden de zusters, welke in dien tusschentijd beide getrouwd waren, de komst van *Karolina* vernomen; dan deze waren met hunne echtgenooten zeer ongelukkig. De oudste, welke eenen edelman getrouwd had, die zoo schoon als de dageraad was, verachtte zijne vrouw, daar hij zoo veel eigenliefde bezat, dat hij zich enkel en alleen met zich zelve bezig hield, en steeds met verachting op eenen ander' nederzag, om welke redenen hij ook van elkeen veracht werd.

De andere had eenen man getrouwd, die veel verstand had; maar hij bezigde hetzelfde bijna tot niets anders, dan om anderen te beleedigen en te plagen, van welke zijne vrouw het eerste en voornaamste voorwerp was.

Toen de zusters *Karolina*, die als eene prinses gekleed, en overigens een buitengemeen lief voorko-

men had, zagen, konden zij hare spijt en nijdigheid niet verbergen, en hoewel *Karolina* haar liefkoosde en vriendelijk aansprak, groeide hare jaloerschheid meer en meer aan, voornamelijk toen zij vernamen, hoe goed zij het in dien tijd gehad had. — »Waarom is dat kleine ding gelukkiger dan wij?» zeiden zij tot elkander, »wij zijn immers veel beminnelijker dan zij!»

»Mijne zuster!» zeide daarop de oudste, »daar valt mij eene gedachte in: laten wij haar hier langer dan acht dagen trachten te houden, dan zal die leelijke *Momus* kwaad worden, dewijl zij haar woord niet gehouden heeft, en misschien zal hij haar aan zijne wraak opofferen.»

»Gij hebt gelijk,» antwoordde de andere, »maar dan moeten wij haar zoo veel genoeg doen, als wij kunnen.» — Zoo gezegd, zoo gedaan. Zij bewezen *Karolina* vervolgens zoo veel vriendschap, en betoonden zich zoo lief jegens haar, dat het goede kind van vreugde schreide, en toen de acht dagen verlopen waren, verzochten zij haar zoo dringend, en stelden zich zoo wanhopend over haar vertrek aan, dat *Karolina* eindelijk beloofde nog acht dagen te zullen blijven.

Intusschen kon zij zich zelve niet vergeven het verdriet, dat zij daardoor aan den armen *Momus* veroorzaakte, die zij om zijne goede hoedanigheden

meer beminde, dan zij zelve vermoedde; zij verlangde zelfs, om hem weder te zien. Den tienden dag, dien zij in de ouderlijke woning doorbragt, droomde zij des nachts, dat zij in den tuin van het paleis was, en dat zij *Momus* op het grasperk zag liggen, haar gedurig hare ondankbaarheid verwijtende, terwijl hij van droefheid den geest scheen te geven. — *Karolina* werd met eenen schrik wakker, en stortte tranen van aandoening. »Ben ik niet zeer ondeugend,» zeide zij in zich zelve, »den armen *Momus* zoo veel verdriet te veroorzaken, die mij zoo veel welwillendheid en goedheid betoond heeft? — Is het zijne schuld, dat hij er zoo onbehagelijk uitziet, en dat hij niet meer verstand heeft? Misschien dat ik zijne vrouw zijnde, gelukkiger met hem ware, dan mijne zusters met hare echtgenooten. Het is toch niet de schoonheid van ligchaam, noch het groot verstand, dat ons gelukkig maakt, maar een opregt, braaf karakter, deugd en welwillendheid, en deze eigenschappen vindt men in *Momus* vereenigd. — Ik gevoel wel geene liefde voor hem, maar hoogachting, vriendschap en erkentelijkheid. Welaan! ik wil hem niet ongelukkig maken; ik zoude mij mijn geheele leven van ondankbaarheid beschuldigen.»

Op deze woorden stond *Karolina* op, leide haren ring op de tafel, ging daarop weder te bed, en sliep weldra in. Toen zij wakker werd zag

zij tot hare vreugde, dat zij zich weder in het paleis van *Momus* bevond. Zij kleeedde zich prachtig aan, ging toen het geheele huis door, om haren vriend te zoeken, maar kon hem nergens vinden. Zij wachtte toen tot negen uren in den avond, wanneer haar *Momus* anders gewoon was te bezoeken, maar hij verscheen niet, en de goede *Karolina* vreesde, dat zij de oorzaak van zijnen dood was geweest. Zij ging daarop nogmaals het geheele gebouw door, riep hem met luider stem, en was wanhopend, toen al hare nasporingen vruchteloos waren.

Eindelijk herinnerde zij zich dat zij *Momus*, in haren droom, op het grasperk stervende had gezien. Zij spoedde zich daarop derwaarts, en vond hem buiten kennis bij den grooten vijver liggen. Zij was daardoor zeer ontsteld, en zonder op zijn onaangenaam voorkomen te letten, trachtte zij hem op te beuren, en riep hem gedurig bij zijnen naam, terwijl zij zijn hoofd met frisch water waschte, om hem weder bij te brengen.

Na eenigen tijd deed *Momus* eindelijk zijne oogen open, en zeide met eene zwakke stem: »Gij hebt uwe belofte vergeten, *Karolina!* het verdriet van u verloren te hebben, maakte mij het leven tot eenen last; ik had daarom besloten mij dood te laten hongeren, dewijl ik toch niet met u mogt leven; maar nu sterf ik tevreden, daar ik het genoeg heb van u nog eenmaal te zien.»

»Neen, mijn waarde *Momus*! gij zult niet sterven,» antwoordde hem *Karolina*, »gij zult leven, en mijn echtgenoot worden. Op dezen oogenblik geef ik u daar mijne hand op, en beloof u plegtig alleen voor u te leven. Helaas! ik dacht dat ik enkel vriendschap voor u gevoelde, maar de droefheid, die mij overmeesterde, toen ik dacht, dat gij dood waart, geeft mij genoeg te kennen, dat ik zonder u niet kan leven.»

Naauwelijks had *Karolina* deze woorden gesproken, of zij zag het paleis luisterrijk verlicht, en het was als of er heerlijke vuurwerken werden afgestoken, terwijl een aangenaam muziek een schitterend feest scheen aan te kondigen. Maar al deze pracht boeide de aandacht van *Karolina* niet, zij hield zich geheel met *Momus* bezig, wiens gevaar haar deed beven. Doch hoe groot was hare verwondering toen *Momus* voor hare oogen verdween, en zij in zijne plaats eenen prins zag, die zoo schoon als de liefde zelve was. Deze boog zich aan de voeten van *Karolina* neder, en bragt haar zijne hulde en dankbaarheid, voor de onttoovering, die zij hem bezorgd had.

Opgetogen van verbaasdheid vroeg *Karolina* den prins, waar *Momus* gebleven was.

»Gij ziet hem aan uwe voeten,» antwoordde haar deze. »Eene ondeugende schikgodin had mij in de

gedaante van een monster veranderd, en mij veroordeeld dezelve zoo lang te behouden, tot dat eene schoone jonge maagd vrijwillig toestond mij te huwen; ook was mij verboden te laten blijken, dat ik veel verstand bezat. Gij zijt de eenigste, mijne schoone *Karolina*! die zich door de goedheid mijns harten, en door een braaf karakter liet bewegen mijne vrouw te willen worden. Door u eene kroon aan te bieden, kan ik nog niet half de verpligting betalen, die ik u daarvoor verschuldigd ben.»

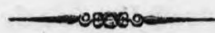
Karolina door deze omstandigheid op het aangenaamste verrast, gaf de hand aan den prins, om hem op te beuren. Zij gingen vervolgens te zamen naar het paleis, alwaar zij tot overgrootte vreugde de vader van *Karolina* en hare geheele familie vonden, alsmede eene schoone dame, die zij weldra voor eene schikgodin erkenden.

Deze dame rigtte welhaast het woord tot *Karolina*, zeggende: »Gij hebt, mijne waarde! de deugd boven »de schoonheid en het verstand gekozen, ontvang »dan nu het loon voor deze goede keus. Gij hebt »daardoor al deze eigenschappen, in een' persoon »vereenigd, verdiend, en zult nu eene voorname »koningin worden; mogt de glans van den troon »uwe deugd nooit doen verwelken!»

»Maar wat u betreft,» zeide de schikgodin, terwijl zij zich tot hare zusters wendde, »ik ken uwe harten,

en al het booze, dat dezelve bevatten. Gij zult twee standbeelden worden, maar uw verstand behouden in den steen, die u zal omringen. Aan de deur van het paleis uwer zuster zult gij geplaatst worden, en tot uwe straf zult gij getuigen zijn van het geluk, dat uwe zuster, door braafheid en zelfopoffering, ten deele gevallen is. Gij zult uwen eersten staat niet weder terug bekomen, dan wanneer gij door een opregt berouw, over uwe kwade handelingen en afgunstig gedrag, uwe misdaden zult erkend, en uwe harten zult gebeterd hebben. Maar ik vrees dat dit nog lang zal duren; men betert zich ligtelijk van den hoogmoed, toorn, gulzigheid of luiheid; maar het mag wel voor een wonder gerekend worden, dat iemand zich van een afgunstig en nijdig hart bekeert.”

Nadat de godin deze woorden gesproken had sloeg zij met de tooverroede op den grond, en voerde al degene, welke in de zaal waren, in het koningrijk van den prins. Zijne onderdanen ontvingen hem met uitbundige vreugde. Hij trouwde vervolgens de schoone *Karolina*, en de jeugdige echtgenooten leefden lang in eenen volmaakt gelukkigen staat, dewijl hunne vereeniging op de deugd gegrond was.

INHOUD.

HET EILAND DER BEPROEVING.....	Bladz. 1.
BLANDINE, OF DE BRAAFHEID BELOOND.....	» 11.
DE PRINS CHÉRI EN DE SCHIKGODIN CANDIDE.....	» 26.
DE DWAZE WENSCHEN.....	» 48.
DE PRINS LIEVELIJN.....	» 58.
DE SPOKEN IN HET ONBEWOONDE KASTEEL.....	» 78.
DE WEDUWE EN HARE TWEE DOCHTERS, OF HOOGHE STAAT MAAKT DEN MENSCH NIET ALTIJD GELUKKIG.....	» 85.
DE SCHOONE KAROLINA EN MOMUS, OF, BRAAFHEID BE- LOONT ZICH ZELVE.....	» 95.

Bij W. E. J. TJEENK WILLINK te Zwolle

is mede van de pers gekomen:

KEUR van *Nuttige en aangename Verha-*
len, voor de Jeugd, met Platen.....f 0,60.

Idem, ten dienste der scholen, *Tweede druk.*» 0,30.

(Voor wij dit werkje ter aankondiging ontvingen hadden wij hetzelfde reeds in handen van onze kinderen gegeven. Het genoeg dat zij bij het lezen aan den dag legden, moest ons overtuigen, dat de bekwame zamensteller niet ongelukkig was geweest in de keuze der stof, en waarlijk, niet alleen de stof is gelukkig gekozen, maar de leerzame stukjes, die krachtig kunnen werken op de zedelijke en godsdienstige beschaving der jeugd, zijn in eenen zeer uitlokkenden en kinderlijken toon gesteld. Het boekje verdient allezins eene ruime aanbeveling. Druk en papier prijzen het mede aan. De schrijver ondervinde vele goede vruchten voor zijnen arbeid.)

(*Tijdschrift voor Onderwijzers*, 1840, N°. 1.)

TAFEREELEN voor de *Nederlandsche Jeugd*,
met Platen.....» 0,60.

Idem, ten dienste der scholen, *Tweede druk.*» 0,30.

outbr. blz 23-26 J

